

ВЕСІЛЛЯ

I

Запалилися світло усі свічники,
Сяє свято, як сонце, моєї дочки.
Сто свічок-молитов – до Ісуса Христа...
Наче з білих троянд пелюсткова фата.
Ще обітницю тихо шепоче дочка,
І кохання сиренами в серці, гука!
Ще веселі й хмільні обнімають дружки,
Стелять стежку ясну вишиттям рушники.
Тільки мріє дочка, щоб коханий дививсь,
Щоб для них, для обох, цілий світ засвітивсь!
Вірить щиро, що доля у них – не гірка,
І весільний салют відтепер не змовка!
А надворі трава у вечірній росі,
І бажають добра, «гірко», – просять усі,
А із неба зірки споглядають на них –
Наречену цілує, цілує жених...
А попереду днів розстелилась Ріка –
Хай живе у любові щасливій дочка.

II

Тещі зять молодий одягнув чобітки,
І були чобітки, як пір'їнки, легкі...
А дочка у фаті, як метелик з небес.
Тільки в серці моїм – не весілля, а стрес,
Тільки рветься душа і несеться кудись...
Пригадалося те, що минуло колись,
І весілля своє, і любов, що пішла,
Бо на серці давно відбіліла зола...
І не в парі уже, бо шляхи розійшлись,
Тільки хоче дочка, щоб було, як і скрізь,
Щоб усе, як в людей, щоб батьки обнялись,
Та між ними завмерла загублена вись.
І вперед – ні на крок, наче прірва чека...
У весільнім вбранні вперше плаче дочка.
Гості-бджоли услід: «Що за мати така?!»
А душа між зірок сиротою блука...

III

Ще копійки збираю по інерції...
Та й відкладаю в гаманці убік.
І донькам вже моїм не треба «лекції» –
У кожної – законний чоловік.
Але весілля, ніби не скінчилося,
Ще посіваю житом машини...
Щось відгукнулось в серці, покотилося,
Невже трикляте почуття вини?
Воно і ніє потихеньку: «Каюся...»

А що я можу, щоб усе – гаразд?..
Ніщо в житті навечно не кінчається,
Ведуть шляхи усіх вперед, назад...
Ніщо в житті навек не забувається,
А навпростець біжиш кудись – дарма,
Бо за тобою хмари насуваються –
Від них рятунку на землі нема...
Благаю долю, щоб дітей не ранила,
Бо, наче стигма, рана ця болить.
Моя фата давно уже розтанула –
Хмаринка в небі, просто біла мить...

IV

Ще струшую свої зів'ялі крила,
Іще з душі сповна не вийшов стрес.
А світ, як наречену, в сукню білу
Вдягає землю – знову рай воскрес!
Минають дні у клопоті щоденнім,
А я пишу – бо, як ще мені?..
Хай кажуть, ніби вірші – це щоденник,
І так, і ні. Повірте, – так і ні...
Вже терези мої дзвенять астрально,
Гармонію шукаю у думках.
Що день, то мить минає сповідальна,
Що мить, то час лишає тільки прах.
На п'яти наступає пізня осінь,
Гудуть вітри... Та кожному – своє!
Ніяк не можу ще збагнути й досі,
Що все, що маю, то – життя моє...
2004

ЩЕ БАБИНЕ ЛІТО

Ще трохи бабиного літа
Війне над тихими садками,
Де крадькома гойдався вітер
Поміж зеленими гілками.
Ще трохи бабиного літа
Впаде нечутно на жоржини,
І стануть **сонячніші** квіти,
І вищі – на базарі ціни...
Ще літо в одязі лаванди
Зненацька промайне у небі,
Відлуння тихо піде садом,
Засвітить листя. Та, чи треба?
Воно пожовкне так раптово
І полетить шукати вирій,
Мов сивина волосся зловить,
Але у це ти ще не віриш...
2004

ПОМАРАНЧЕВІ ВІРШІ

I

В єдинім запалі за правду, за волю,
Від влади безчесних звільнилися ми.
І став помаранчевим колір у долі,
Живи, Україно, виходь із пільми!
Зневажити націю влада хотіла,
Архангел святий на підмогу прийшов.
Злетіли вогнем помаранчеві стріли,
Розлився між хмар помаранчевий шовк!
Щасливі обличчя зігріли майдани,
Оранжевим сяйвом горять прапори.
І голос народу – уже не омана,
Він вплине на вибір від Бога згори!
Хай бачать Європи і знають Росії,
Як твердо народ на майданах стоїть.
Цвіте перемога, як жінка, красива,
Бо варто за правду боротись і жити.

II

Україну янголи обсіли
І повільно сяяли, мов цвіт,
Дух свободи, дух святої сили –
Щоб залишив він у душах слід.
Сонцем помаранчеві майдани,
Рвуться в небо радісно пісні!
Та невже ми справді громадяни,
Та невже змогли сказати: «Ні!» –
На обличчях сяє дивне світло,
Над людьми витає благодать.
Слава Богу, ми – уже не бидло,
Слава Богу – нація і рать!

III

Тепер нам буде заздрити Росія,
Хоча, здавалось, там – сильніший
дух.
І президент улюблений – месія,
І демократії упевненіший рух.
Ми – щасливіші! Потяг до свободи
Та помаранчевих Майданів
чистота
Збудив народ, і встала сила проти,
Народна мрія визріла проста.
Іти вперед – без остраху і болю,
У серці з Україною удвох.
Наш дух міцний куватиме нам долю
І буде з нами, завжди буде Бог!
2004

ЖІНОЧА СФЕРА

Душа і тіло в сфері протиріччя,
Жіноче Его – всупереч всього.
Зрадливий сум освітлює обличчя,
А я не хочу бачити його...
Душа й тепер блукає молодю
І аж ніяк не змириться із тим,
Що за моєю тихою ходою
Слідкує осінь оком золотим.
Живе жура пресвітла і тремтлива,
Свічник душі, немов – за упокій...
А жінка, навпаки, чекає дива,
Бо світ у мріях справді не такий.
2004

ОСІННЯ РОЗМОВА

Осінь листя засипає місто,
І як завжди – робота двірникам.
Осінь пісня, як повітря, чиста,
І так просторо листю і думкам.
Осінь вітер над полями плаче
І вже гойдає жовту заметіль.
Стоять сумні й порожні літні дачі,
І там живуть домовики та міль...
Дороги заростають бур'янами,
Паркани всі зажурено стоять.
Між осінню і мною, поміж нами,
Тече розмова, наче благодать.
2004

ВІНЕЦЬ

I
Це так давно було, з початком світу.
За кілька днів, як Небо і Земля
Зустріли наше перше, райське літо,
А згодом, просто з тебе вийшла я.
Ти перший поцілунок не помітив,
Бо тихо спав, коли творив Творець
Мене із тебе й сіяв-сіяв квіти...
Із квітів тих – на двох один вінець.
2004

II
Буває день, як вічність, нескінченний,
Якесь окремо послане життя,
В якому Бог страждає, як дитя,
Аби мій біль пішов благословенним.
Аби очистив душу до кінця.
Хоча натомість – знову все спочатку.
Так що ж повинна я відчути, Батьку,
Коли торкнуся колись Твого вінця?
2006

ПРИМИРЕННЯ

Нарешті вкотре примирилась з болем.
Писати, як живу? Печаль з небес зійшла.
Синонім у життя – ярмо або неволя,
Куди вона веде, куди вже завела?
Омана звідусіль чатує і сміється,
А щастя міражем поманить і – нема...
Спіймається дурне і нерозумне серце,
Засвітиться, сяйне, як діамант! Дарма.
І тільки стан душі мінливий, як погода.
Сьогодні дощ, а завтра – завіє, замете.
Життя іде своїм, неначе хресним, ходом,
А хтось услід шепоче: воно не те, не те.
2004

ЧАС

I
Заради власного спасіння
Обманеш серце ще не раз...
Та незворотний плине час –
Моє найбільше потрясіння.
Заради спокою душі
На все ти підеш, щоб відчути,
Що ти роками не закута,
І жити, як завжди, спішиш...
Але наскільки цей обман
Тебе влаштує, заспокоїть?!
Немає сили ще такої,
Щоб прикрутити часу кран.
Могутній, вічний океан
Поглине раптом у безодню.
Чи допоможе хрест Господній,
Врятує від сердечних ран?..

II
З роками більшає страхів...
Та все – від знань, і не інакше.
Не упіймає кут глухий,
Не згіркне дьогтем меду чаша.
З роками більшає турбот,
Дітей, онуків та знайомих...
І тільки, наче тінь, – цейтнот
Став невідступним, ніби втома.
Та врешті, це життя мине,
Воно – малюнком на долоні.
Хтось просто зменшує мене
З коня – до іграшки, до поні...

III
Раніше не повірила б нікому,
Що час, як риба, вислизне і блисне.

А я за ним – як блискавка за громом,
Боргів і справ лишила ненавмисне!
І – все, що відкладала на роки,
І – все, що наскладала на століття,
Тепер, як вирок, підсумок гіркий:
Невже душа блукатиме над світом?
Кому ж тепер скарби мої? Куди?!
У полі вігер, як розбійник, свище.
Та ще блищать попереду сліди,
Хоча, здається, хтось у спину дише...
2001, 2005

ДУША

I
В душі – потоп на сотні літ!
Це щось подібне до цунамі.
Той біль німий уже на зламі,
Немов обірваний політ...
І вже в мені – предивна, та,
Що володіє всім одразу...
А я сприймаю за образу
Обман, що скоїли літа!
І те, що зрадила вона,
Коли неправдою втішала...
А я повірила, бо знала, –
На ній одній лежить вина.

II
Спасати душі
 складно і нелегко,
Бо і твоя іще на тій межі,
Коли чекають Янголи-мужі,
Й летять назустріч,
 нібито лелеки.
У чистім сьйві догоряє день...
Між мною, жінкою,
 й самим пресвітлим Богом,
Мов одкровення,
 сонячно і довго,
Тремтить
 ясна сльоза благословень.
І тільки Слово,
 як всесвітній рух,
І тільки шерех крил,
 які вирують...
Візьми ключі,
 бо їх не всім дарують,
Розкрийся, наче для молитви
 Дух...

2005

МОЯ КРАЇНА

Я тільки і живу,
коли лечу за хмари,
Коли сама одна,
як мрія поміж мрій...
А те, що є любов –
то благодатна кара,
Димить у небесах
надій моїх сувій.
За серцем – у світи,
і без вагань у вирву.
Над головою лід –
царівни Снів труна.
Хіба ж я із душі
думки печальні вирву?
Душа – то камертон,
а я – лише струна.
Мій дім поміж думок:
цеглина до цеглини –
То темні, то ясні,
то сірі, мов дощі...
Живе в мені моя
омріяна країна,
В якій хоч між зірок
вигадує і пиши...

2005

ЧЕРЕПОВИЩЕ

Цей шлях – у вічність,
в небо, на заклання,
І воскресіння
вперше й назавжди!
Кривавлять тут Ісусові сліди,
Коли від **сонця**
смужка тане крайня...
Коли сльозить
каміння від жалю,
Іде Великдень,
і біліють площі.
Тоді край Гроба Твого
тут, на прощі,
Очистити любов'ю світ молю!

Тож, як Тобі
дивитися згори?
Іще не кожне серце –
храм Господній.
Череповище стогне
по сьогодні –
Святим розп'яттям світить
на Горі...

2005

ТРАВНЕВА НІЧ

Під передзвін бузкового
 намиста,
В пахучій тиші, наче оберіг,
Луною кумкає травнева ніч
 над містом
І легко падає сузір'ями до ніг...
Нечутний дощ іде, немов
 між іншим,
І лиш блищить дорога, як нова.
Шепочуть в серці ще незрілі
 вірші,
Пружніють не розквітлі ще слова.
Той передзвін, здається,
 неозорий.
Але, коли впаде бузковий пил,
Затужить серце: все минає
 скоро,
От і бузинник зонтики схилив...
2005

БУЗОК

Ношу під серцем хмарку дощову.
Візьму, бузкову гілочку зірву
І порахую, скільки в мене щастя.
Вона уже іржавіє, на жаль...
Несе цей червень зоряну печаль,
А я лише – її маленька частка.
2005

ОМАНИ

Осяяне небо дзвеніло над нами,
Всміхалося літо своїм різноцвіттям.
Своїми думками, своїми руками
Робила стежину, ламаючи квіти...
А потім ті квіти посохли тихенько,
Ніхто не помітив, що стало їх менше.
Серпанки любові –
 оманливий дзенькіт,
Шкода тільки, серцю
 від цього не легше.
Навіщо ці вірші, в сльозах і печалі?..
А думала – більше такого не буде.
Наївна до болю. Ранима? Звичайно.
Судили, учили – тепер не осудять...
Вертає той біль, від якого зрікалась,
Повзе, наче змій, у надію зневіра.
Прости мені, Боже, прости мені,
 каюсь...
Не можу покластись на Тебе, на віру.
Не знаю, як жити, чи знову –

спочатку?

Не вірші, а сльози...

Ненавиджу відчай!

На серці любов вкарбувала печатку.

А світ, як вітчим, не прощає, не
зичить...

Хотілося щастя, хіба це погано?

І щастя, здалося, торкнулося наче...

Омани, омани... Життя – це омани...

Воно від самого народження плаче...

Щоразу чомусь випробовує щастям,

І так його важко в собі розпізнати...

Можливо, за муки на небі воздасться,

Коли розімкнуться ці ковані ґрати...

Колись спопелиться

цей вдаваний одяг,

Колись полечу безтурботно

у вічність...

А завтра?!

Сьогоднішнє спалить на порох

І попіл жбурне, ніби виклик,

в обличчя.

2005

ПЕРЕДЗИМ'Я

То зима, то весна,

ніби колеться день на півкулі...

А із тріщин небесних

мете несподіваний сніг.

І вчорашня зима

ще показує березню дулі,

І приходять Мороз з білим жезлом,

неначе у сні.

Ожеледиця, вітер,

на **сонці** хмаринки, мов квіти.

І не знаєш, радіти

чи просто сприймати за жарт

Цю природну примхливість,

якою наповнені діти,

Ці стрімкі коливання,

мов звуки, що створює бард.

2005

ФАНТОМ

Фантом любові стукає у двері...

Немов сам Бог переступив поріг.

І світ замовк, і світ в мені затих,

Як перед смутком Тайної Вечері.

Здається, біль зловив мене навк,

Але на крилах Янголів прозорих

Гаптує вечір кольорові зорі,

Мов вишиває доленьки рушник.

Піти назустріч? Та куди ж іти?
І, як же Бог? Хіба я щось забула?
І Він зітхнув. А, може, ніч зітхнула,
А, може, просто схлипують вітри.
2005

НЕ ПЛАЧТЕ...

бабі Фені

Коли вночі у серце, наче в двері,
Неждано зайде спогад або тінь,
Не плачте очі. Той колючий терен
Не ліг вінцем на **сонце** поколінь.
Як зійде вдень на мить одну обличчя
Того, хто загубився між зірок,
Не плачте очі. Він долає вічність,
Він поруч з вами, він –
лише за крок.
Його душа із вашою назавжди –
Мов те коріння, що живе, як світ.
Не плачте, очі. Важко вам,
це правда,
Але який із саду лине цвіт!...
2005

ДЕНЬ

Зірвавсь день надтріснутим
горішком
І закотився у густу траву...
Як легко бути грішною,
як смішно
Шукати сенс у тому, що живу!
Як просто – без аналізу,
без фальші,
Без маски, з-під якої ти – не ти,
Не гірша від когось,
і вже не краща.
Хоч день без поспіху,
турбот і суєти!
Сховатись раптом від
людського ока,
Від себе – щоб не тенькнула
душа!
Іти в дитинство тихо,
крок за кроком,
Бо ще чекає друг – руде лоша...
2005

МІЖ НАМИ

Я знаю, чому поміж нами
глибінь океану.
Я знаю, чому – ні землі під ногами,
ні меж...

Далеко-далеко
лишилася дивна нірвана,
Й думки, мов троянди,
ранкового кольору беж...
Між нами тепер, як доріжка,
лиш місячне сяйво.
Між нами тепер –
не підписаний душами мир...
І теплі слова
на незміряній відстані зайві –
Вколісані хвилі
читають повільно Псалтир.
Над нами тепер
тільки зоряне світиться царство,
Та навіть коли
і наступить омріяний час,
Вся туга не зникне –
забуте й набуде багатство,
Яке об'єднало навечно,
не зблизивши нас...

2005

ЛЮДОЛОВИ

І до промов звикають людолови,
І до межі – між смертю і життям...
Жінки в пологах йдуть
шляхом Христовим,
А біль всесвітній давить на дитя...
Господь переживає
всі страждання,
Примирення із мукою – як шанс...
Жінки родити йдуть, як на заклання,
Бо шлях – один, яким керує час.
А на хресті, коли дощі затужать,
Коли в жалю розсунеться земля, –
Заплаче жінка, заголосить дужче,
Аби з утроби виштовхнуть маля...
І будуть поряд знову –
людолови,
Та доля захищатиме від бід...
Страждає жінка, дайте їй
любові,
Вона тримає в серці цілий світ!..
2005

ПУПОРІЗКАМ

*У пологових будинках лікарі-акушери
«дотримуються встановлених нормативів»...*

Здоровий глузд не терпить нормативи,
Коли на світ з'являється життя.

Воно – не плід, воно – небесне диво,
Перед яким в покорі – каяття...
Перед яким стаємо на коліна,
Бо це – Господній дар,
 бо це – Любов,
Яка єднає кривно покоління,
Щоб ангел знов під серце увійшов...
Дитя – це **Сонце**, що стрічає мати,
Бо криком сповіщає вищий сенс.
Не сполохніть цю мить!
 Ніякі статки
Не варті без, не варті світу без...
Пресвітлого маленького створіння,
В якому плаче і страждає Бог.
Яке найвище має бути вміння,
Щоб милосердним бути до обох!..
Не до ладу – інструкції, шаблони...
Благословенне Господом життя!
Святе і чисте материнське лоно,
Бо в світ несе найбільший скарб – дитя!
2005

НАРОДОВІ

Згорів в мені ущент державний запал,
Бо зрозуміла врешті, що народ
Живе і служить, як завжди, сатрапам,
А уряд, президенти – лиш акорд
Історії, минущості і суті...
І просто нескінченності буття.
А мій народ стражденний і забутий
Шукає й творить вищий сенс життя.
І це – якась фатальна
 неминучість,
І це якась
 приреченість страшна.
Чому й надалі туга серце
 мучить,
Що ця свобода – то чиясь вина?
2005

ДО І ПІСЛЯ...

немовлятам

І
Безпечно захована в лоні дитина:
– Спи, моя радосте,
 диво-перлино,
Любляться поруч наші серця –
Будемо разом тепер без кінця!
Скоро розкриється мушля тепленька,
Всесвіт почує твій голос рідненький,

Сонце побачить твої оченята,
Будеш щаслива і будеш багата!..

II
Вони ще разом – мама і дитина.
Малесеньке сердечко, ніби птах.
– Не бійся, доню,
 справжня пуповина –
На все життя.
 По всіх уже світах
Віщує Янгол про твою появу,
От-от і музика наповнить
 небозвід!
Сам Бог тебе любов'ю ніжно
 бавить
І відкриває незбагнений світ...

III
Жалілася, зітхала, як доросла...
І плакала тоненько, мов пташа.
Від шоку не отямилась душа –
Бо світ зловив безжально,
 ніби хльоснув.
Ще не забувся той раптовий жаж
І жовтий місяць, що світився в повні...

Поплач, маленька, стане легше, доню,

Тебе зігріє Ангел – Божий птах.
Тебе до серця мама пригорне,
І ти відчуєш затишок нарешті...
Бо світ зустрів тебе, мою, як решту –
В крові й страху... Та це, повір, мине.
2005

ЧУЖИЙ...

За обрій сіло випечене **сонце** –
Червона стрілка зрушила на ніч...
Зніми тягар з моїх холодних пліч,
Постукай, Янголе, під ранок у
 віконце
І відчини сяйливий день новий...
Нічна завіса перетне кордон,
Коли душа захоче сповідатись,
Та, що я можу, що я можу дати,
Коли існує ще якийсь закон?
І хтось чужий лишається правий...
І той чужий, страшний, –
 від сатани.
І він веде, і він перемагає...
А я молилась Богу, Він це знає,

бракує корисного ґрунту...
П'ю газовану воду.
Те, що зветься сп'янінням,
Лишається в сфері кохання...
градусів за 50...
Тільки слова тверезі
родять слова сумлінно,
Тільки думки гачками
тягнуть кудись назад...
От і крадеться осінь,
кішкою влазить в серце.
Наче – осіння кава...
Ні – вже осінній вальс...
Тріснуло під ногами
те кольорове скельце,
Те, що тримало поруч
ще неподільних нас...
На чоловіка й жінку,
на сатану і Бога,
На... що завгодно,
адже ділиться все навпіл.
Тріснуло, як свічадо,
щось у душі Ван Гога,
Ніби мені, як відьмі,
вбили у серце кіл...
П'ю свою кров тихенько –
зайнята самоїдством.
Острів пливе, як човник.
Рискою – береги...
Ангел-близнюк у небі й далі
проводить слідство.
Дякую всім за вечір
в ніжних обіймах жаги...
2005

РОДОВІ (в поемі!)

*«Понад 1000 літ назад
від королевича Елема
в хорватській провінції Поліца
утворилося плем'я Лимичів...»*

Здається, вчора нас вели у гори
Карпатські схили та кругі стежки.
Зве відтепер Адріатичне море
І предковичний поклик крізь віки...
Тоді було хорватське королівство,
В нім – королевич – Мирослава син.
У Поліцькій окрузі гідне місце
З братами рідними посів надовго він.
З родів відомих Лимичі – у суддях,

У прокураторах... Постійно на виду.
З великим князем Поліцьким у буднях
Судові справи полічан ведуть...
Набіги турків змучили Балкани –
Тут жити довше люди не змогли.
На Україну, до того незнану,
На Сян, у Лікоть, Лимичі прийшли.
Життя в Карпатах обмануло долю,
Хоч полонини – то небесний рай!
За два віки пішли вони на волю –
У Гарячківку, у Подільський край!
Тепер родини Лимичів – повсюди!
Схилилась вільха спрагло до води.
Прадавній рід іще міцнішим буде,
Веди, Елеме, у віки веди!..
Ми лиш на мить побачили минуле
У світлім смутку королівських лиць.
І вже, як браму, вічність відімкнули,
Щоб увійти до Родових скарбниць!
2005

МІЙ САД

Коли в минуле хочеться
 сховатись,
Іду у сад таємно мовчазний,
У нім – давно зотліла ліга затиш,
І так багато намело зими...
У нім живуть загублені надії
І ковзають, мов тіні,
 зблиски душ.
Посохлі там дерева-породіллі
Не мають ані яблук, ані груш...
Лиш на кущах шипшини
 здичавілих,
Мов діаманти, зблискують плоди.
Моя душа – моя осіння злива –
Пливе над садом
 сяйвом золотим.
І туга ця чарує, мов Сирени,
І ціпеніють вражені світи...
І тільки ти, самодостатній, геній,
Не підкорився, бо не чуєш ти.
2005

ДЕНЬ ЯНГОЛА

А на білому тлі
 ще чорнішими сяють ворони...
Підморожений грудень
 несолодко снить на гілках.
Не змовкає у храмах
 гучний з передзвонами стогін,
А в душі – пазниково

і радісно не по роках...
Та кінчається день
найкоротший, зазвичай, у році,
Мій божественний день –
поруч Янгола віє крило.
Відкриваю на стук,
не питаючи, хто там, чи хто це,
Серце Янголу рідному,
ніби впускаю у себе тепло...
Тож... Ганнуся чи Ганна –
ім'я вибирає нам доля.
Я служитиму імені –
напророчено все наперед.
От, якби ненароком,
як віхола, зблиснула воля, –
Закрутило б, мабуть, –
не привабив ні пряник, ні мед.
Це – єврейське ім'я,
як і світле, пречисте – Марія...
І від цього затишніше наче
стає на душі.
Я молюся з тобою,
мій Янголе вірний, і мрію.
Хоч сьогодні побудь.
Не іди, не покинь, не спіши...
2005

ДВОБІЙ

I
Люблю тебе, Світе, бо я –
ланцюжок твій незримий.
Ми всі на Землі – на землі і в тобі.
Вкриваємо простір то хлібом,
то димом,
І в кожному з нас –
нескінченність твоя і двобій.
Люблю тебе, вічний, таємний,
жорстокий.
І прагну тебе досягнути!
Безумців мета!
Я знаю, що в серці ніколи
не знатиму спокою,
Але не зречуся любові, печалей,
митарств.

II
Минулий день не витримав
двобою,
Так й Атлантида зникла у світах...
А я щодня змагаюся з собою,
Неначе з небом жовторотий птах.

Моє життя з'явилося до Потопу,
Коли ні в що не вірило єство...
Тоді в пісках мої кровили стопи,
Але чекало сенсу торжество!
Тепер бурлить потік – моя безодня!
Пливе Ковчег порожній і сумний.
Нове життя дарує Дух сьогодні,
А зорі шлях висвітлюють в мені...
2006

САМОТНІСТЬ

сестрі Світлані

Самотність і січень –
співзвучна спорідненість,
сонність...
Загублене сяйво несправжніх
і дивних снігів.
Відкрий мені, Світе,
свої несхололі долоні,
Сховай, відлучи від грудей
незворотність і гнів.
Скажи мені, хто я?
Чому я радіти не можу?!
Печаль неймовірна засмикала
душу за край...
Так хочеться вірити в долю
і праведність Божу,
А сум неосяжний –
неначе омріяний рай.
Моя нескінченність у просторі
ніби витає
І сипле цю тугу із неба, як сиву пургу.
Скажи мені, Світе,
як знов опинитися в зграї,
Аби наздогнати
людину мені дорогу?..
2006

ЗОРЯНИЙ ВІРШ

Можливо, і ти відчуваєш,
як журяться зорі...
Як пара Ведмедиць планує колись
та зійтись.
Як ніжно співають космічні планети
у хорі,
І дивно повторює гімн втаємничена
вись...
Можливо, і ти співчуваєш тому,
хто забутий,
І також спонтанно злітаєш, згубивши

крило.
Укотре до Неба, неначе до скелі,
прикутий,
Щоб в серці твоїм відродилось,
зійшло, ожило
Дитинне і чисте, наївне і радісно
вічне!
Святе і пресвітле, з яким у житті,
як в раю...
Венера і Сіріус дивляться
просто в обличчя,
А ти – вибирай,
ніби сутність і душу свою...

**Венера – зірка Христа.
Сіріус – зірка Антихриста.
2006*

ДЖОКОНДА

Могутнє Інь і Янь,
начало і кінець,
Ця дивовижна усмішка безодні...
І те, – що спершу породив
Творець,
І те, – від чого гнів пішов
Господній.
Ні, Мона Ліза – не автопортрет...
Це – вилив чоловічого в жіноче,
Розмова Космосу з Землею
тет-а-тет,
Коли уста – в уста і очі – в очі...
Вона – це два вулкани, ти, і я...
І прірва світла вже росте
за нами.
І щось магічне – чаша і змія...
І надприродне, скрите
в монограмі.
І хай би що! Проте вона живе!
Це диво не повинне бути
жартом.
Мабуть, навмисне дзеркало
криве
Лишив для світу Майстер
Леонардо...

2006

ЛЮБИШ

Любиш – не любиш...
Гадати чи ні?
Падають з мене пелюстки
сльозами.
Я не ромашка, і серце в мені

Стало ранимим і більшим
з роками.
Я не зів'яну, коли і зірвеш
Білу тонку пелюстинку
останню...

Просто за обрієм
сонячних меж
Буде і далі світитись кохання.
Я не розтану, бо серце –
як світ,
Має жіночу
незвідану пристрасть.
Любиш – не любиш.
Злітатиме цвіт
Білими зграйками в небо
пречисте.

2006

ТОБІ

Собі, – коли нічого вже не буде,
І рай земний залишиться в кіно,
Або на величезному панно,
Де гори височитимуть, як груди...
Собі, – коли побачу світ здаля,
І буде погляд іншими очима,
І репродукція моя тобі незримо
Лиш нагадає пошуки Грааль...
Собі, – коли зірвуся із Землі
І полечу у світове безмежжя.
А ти і далі будеш обережним,
Як немовля, що знає всі жалі.
Собі, собі. Можливо, лиш тоді,
Коли у Небі, на крилі, зависну,
То зрозумію істину зловісну,
Яка відома вищому Судді...
А поки, все, що є, усе – тобі.

2006

ЛІТНЯ ЖІНКА

П. М.

Приколки, прикраси, помади,
рум'яна та інше
З роками рішуче летять, як непотріб,
в смітник...
Під літньою жінкою ранок
підлогу колише,
Зігнувся запалений, ще не згорілий
сірник.
Була ж молодою! Була і усе пам'ятає...
І стільки любовей зійшлося колись

на шляху.
У дзеркалі сумно обличчя колишне
блукає,
А осінь глибока гуляє, мов кіт,
на даху.
Жіночі надії, як примхи, старіють
із часом,
І їх позбутися просто – наркотик
легкий.
Аж бачиш – та жінка раптово зів'яла
і згасла,
Була і немає – лиш порух
прощальний руки...

2006

ВЕРОНІКА

В. Маяковському

Чи вистрелить маузер знову, чи буде осічка?!
Остання розмова – окреслила двері у рай...
І що важливіше: буденність чи подиху свічка,
І що переважить: любов чи розважлива гра?
Стрілець, ніби воїн, лиш раз випробовує долю.
Не зробить добро – то оголить приховане зло.
Життя перетворить у свято, а душу – в неволю,
За ґратами долі усе, що повстало, було...
Не любиш – і крапка. Яка ж ти до болю затята!
Вернись, Вероніко, згадаєш про нього не раз...
І буде з тобою його несвідоме прокляття:
“Я Вас переслідую всюди, я втримаю Вас.”
Волосся давно відгоріло його, мов багаття,
І попіл – над світом посіявся сірим дощем...
А ти, Вероніко, – його почорніле латаття,
Як птаха журлива над білим жіночим
плечем.
Дитя революції, учень її і коханець...
Відкритий і гордий, як геній,
і – дух сатани...
Та куля, що вбила поета, – омріяла танець
І стала дружиною. Як же у рай без жони?..
2006

ЗНЕВІРА

І
Коли зневіра, то царює демон.
Тоді в сльозах прошу його: залиш.
Одна хвилина світлого Едему
Скотилася униз, як срібний гріш.
Одна хвилина дивного мовчання –
Гіркий клубок зневіри і оман.

Любити я по-іншому навчалась,
А ця любов – і квіти, і капкан.
А ця любов – сумна і обережна.
На дзеркало накинута рядно.
Заломлюються погляди, бо стежать
За нами наші душі все одно.

II

Я ще могла почати все спочатку,
Але той крок пішов би за межу...
Ти кинув рукавичку, як загадку,
І на дуель покликав. Що ж... біжу!
Та куля, що пройшла навиліт тіло,
Не перекреслить ані мить життя,
Бо я давно із Янголом злетіла,
А з неба кулі тільки вниз летять.
1993, 2006

ЗИМА

Скоріше б починалася зима,
Бо й сам стаєш холодний і блискучий.
А смерть старих хапає неминуче –
І в них дороги іншої нема!
Скоріше б починалася зима...
Скоріше б позбуватися п'ятьми,
Ні дня, ні ночі – тільки сивий
вечір.
І, як вулкани, у хатинах – печі,
І, наче тіні від ялинок – ми.
Скоріше б позбуватися п'ятьми...
З морозу входять в дім колядники,
Родину із Різдом Святим вітають.
І так чудово, весело співають,
Скоріше б всі віддати мідяки...
З морозу в дім ідуть колядники!
Чекає на господарів кутя,
І дух святковий золотить повітря.
І кіт знайшов сметану у макітрі,
Та це – дрібниця. Головне – дитя!
Народжується Господа Дитя...
2006

ДО СОНЦЯ

Я дивилася в дивне свічадо-віконце,
А надія то в'яла, то знову цвіла...
Розіп'яв мене світ на небесному
сонці,
Як Христа на хресті, щоб жила!..
А душа воскресала – вона
невмируща,
І не раз небезпечну минала межу.
Я і досі зірки, як з горішників, луцу

Та на Райському полі рядками
саджу...
Вірю, щось, а зійде, знаю, хтось
позбирає.
У маленькій долоньці засвітить
якась!

І ходитиме хтось по пекучому краю
Нескінченного **сонця**, напевно,
не раз...

Я давно зрозуміла і праведність
Сонця,
І довершену святість Ісуса Христа...
Я і досі дивлюсь у свічадо-віконце.
Там якась незнайома планета. Не та.
2006

ВІДЛУННЯ

Те, що маєш, вчасно оціни.
І не будь відлунням у струни.
Піде звук, замовкне, тільки ти
Вже не зможеш досягти мети.
Бо вона – то невловимий птах,
Боляче ударить по руках,
Пір'ячко залишиться м'яке...
Це – не щастя. Щастя не таке.
Те, що маєш, добре бережи.
За відлунням сліпо не біжи.
Бо воно, – народжене вгорі,
То пливе, то сяє, то горить.
Серце зачаровує на мить,
А душа – усе життя болить!
2006

МОНОЛОГ ДОНЬКИ

Розкажу тобі, мамо, хоч щось про
життя...
Я не знала нічого, лиш вірила в долю.
А у вікна ворони летять і летять –
І здіймається курява дикого болю.
Де подітисся, мамо? І як обійти?
А проблеми, як день, прокидаються
зранку.
І коли уві сні будуть рватись мости,
То насправді мої руйнуватимуть
замки...
Ти спитаєш, чому? Хто чатує,
мов звір?..
Але заздрість людська,
як смертельна отрута.
Ми працюємо й винні у тому, повір,

Бо пильнують ворони, щоб кинути
в пута.
Бачать люди, що злидні кутки
не гризуть,
І готові зі світу зітерти, бо – інші...
Та й чекати на захист, повір, не
дадуть,
І твої не читають чиновники вірші...
Тож скажи, не мовчи. Щось
в країні не те?
Чи таке покоління у нас не щасливе?
Лиш в Різдво світлим сяйвом засяє вертеп,
Але свято минає, як диво красиве.
З нами – Бог. Та, на жаль, не допоможе ніхто.
Скільки раз за межу світ безжалісно кидав!
Та сповзаєш і лізеш уперто, як той,
Хто підкорював гори і вірив ув ідола.
Знаю, скажеш ти, мамо, що дітки малі,
І вони – над усе і – примушують жити!
А поети для влади – не друзі... Жалів
Владі, мабуть, ніколи і не зрозуміти...
2006

МАМИНА СКРИНЯ

Ця мамина скриня у домі твоїм
господиня.
Відкриєш її і побачиш півсвіту на дні...
І знає душа, що залишила долю для
сина,
А ще – родоводця, і мужа на радість
мені.
Ця скриня зібрала скарби і реліквії
давні,
На щастя, у домі не скриня Пандори
стоїть,
Бо тільки й чатують всі біди реальні
й уявні,
Чекають, коли затріщить, защемить,
заболить.
От тільки захований ключик від дивної
скрині.
А, може, і добре, бо, хто його,
хто його зна...
Ця мамина скриня у домі твоїм
господиня,
А значить, про все вона знає, і знає одна.
2006

ШЛЯХ

Я за тобою рушила в пустелю...
А там – на сотні миль лише піски.
Я думала, над нами буде стеля,

А понад нами – небо і зірки.
Мій Аврааме, я давно не Сарра,
Бо Сарра вже в історії була.
І шлях цей – і не щастя, і не кара,
А швидше – карма, в пострілі стріла.
І не Чумацький. Може, недалекий.
Ми – пілігрими на одне життя.
І вже за нами Ангели-лелеки,
Як охоронці простору, летять.
2006

ПОЕЗІЯ

I
Є вірш одиначок, а є поезія...
Є світло, що засліплює навек.
То спалах осяйний і духівник,
То хмара – подих стронцію
і цезію...
Поезія то плаче, то сурмить.
І зрозуміти серцем це непросто.
Як те, що у житті земному –
гості,
І вогнище над нами вже димить.

II
Поезія не терпить переспівів,
Її найгірший ворог – плагіат.
Поезія – це відкриття і диво,
У неї геній – найрідніший брат.
Вона цвіте, як папороть,
по ночах,
І спробуй віднайти її отак...
Її поява, як завжди, пророча,
Її хода в душі лишає знак.
Печатку Соломона чи щось інше,

Руїни чи оази неземні...
І лиш душа шляхи торує віршам,

Не знаючи, чи підуть, а чи ні.

III
Але коли опинишся без вікон
І вимушений терти сірники,
Схились в покорі перед Божим
ликом
І запали з молитвою свічки.
Прости їй біль, що пік тебе
вогненно,
І дні, що змарнувала, теж
прости.

Поезія – то сила незбагненна,
Вона – як доля, а безмежжя – ти.
Її б щомиті Словом турбувати,
Іти із нею, як ішли на Січ...
Та мало їй життя своє віддати,
Бо лиш душа – то світ її облич.
2006

У СКВЕРІ

I
Танцюють ворони на сірих дротах.
У сквері на гойдалках сніг уместився.
Льодок синьоокий – над річкою дах –
У риб'яче царство своє задивився.
Шепочуть дерева по тихих дворах,
Чекає весни, як побачення, брунька.
А вже між гілками: ха-ха і ха-хах!
Сміються ворони презирливо лунко.

II
Пані вигулюють песиків просто у сквері.
Літо нарешті. Наскучили сиві дощі.
Песики знають, для них відчиняються двері.
Песики мітять дерева, доріжки, кущі...
Песикам зручно. Вони – хазяї власних паній.
Простір для них необмежений, хочеш – біжи.
Діти обходять собак. Ці собаки охайні.
Діти бояться собак, бо собаки – чужі.
2006

НА ІВАНА-КУПАЛА

Це так небезпечно. І вогнище наше під нами.
І ми перестрибнути вчасно його не змогли...
Ми просто застигли – тримаємось Неба руками.
Чи сила небесна сильніша за силу землі?
Очищення світлом, очищення вогнищем – доля.
Непросто дивитись, як все під ногами горить.
А мріяли – буде щаслива і радісна воля,
А думали – перша залишиться сяяти мить.
Вода непомітно, тихенько колише віночки –
Пливуть із свічками надії – малі острівки.
Димить на мені малиново святкова сорочка,
Солом'яні плачуть від диму і щастя ляльки.
2006

СВІТИЛО

Я знайшла собі **сонце** –
 золоту копійчину – на небі!
І зраділа, неначе незвідане диво знайшла.
Та що з ним робити?
 Бо це ж тобі – не що-небудь...

Дві гори вгорі з'єднали крила,
Щоб Йому до мене підійти.
А коли по місячному сяйву
Він ступав по хвилях, як піску,
То душа моя співала: «Славлю!
Славлю дні з Тобою на віку!».
Неозоре море ніч гойдало,
Відлігав за хмари дивний дзвін.
Мить одна, якої дуже мало
І багато, коли поруч Він...

II
Стежина в горах в небеса веде,
І мало хто зупиниться свідомо.
Бо там, де вись, де, невідомо де,
Щось рідне, таємниче, незнайоме.
Стежина в горах, наче сон в красі.
Її позбутись – означає вмерти.
Однак у гори йдуть, на жаль, не всі,
Чи мрійники, чи просто інтроверти.
У гори ніби відчуття несуть,
І ти легкий, як птах, як подих вітру.
І не потрібно вже шукати суть,
У кадрі гір – живі, небесні титри.
Крим, 2006

КАРА-ДАГ

І поки я у морі і під **сонцем**
(така ж, як сотні інших вірних жон),
Зі мною поруч – скелі-охоронці –
Король і Королева, Свита, Трон...
Це фантастичне, неземне сусідство!
Примари-скелі дивні і круті...
Іван Розбійник у застиглім дійстві
В Розбійницькій, а, може, на Святій?
Колись вулкан свою роззявив пащу
І виштовхнув щосили з-під води
Те, що тепер не проковтне нізащо,
Бо Чортів Палець ним, мабуть, водив.
І грот Шайтана тут не випадково,
І Мертве місто, наче казка, тут...
Я сто разів сюди б вернулась знову,
У королівство скель, ущелин, бухт.
Долина Мертвих і Троянд долина,
І Слон, І Лев, і цей Ревучий грот,
Куди морська вода у шторм прилине
І вихлюпнеться з криком через рот.
А поза тим, окремо, мармурово,
Хоч скам'янілість – **сонячно** руда...
Стоять магічно, міцно, як підкова,
Все ж... Золоті Ворота Кара-Даг.
Крим, 2006

МОРЕ

I

Ми вдвох із радістю направились сюди.
Пречисте море, ніби синьо спало.
Лише тихенько ноги нам лизало,
Як пес впокорений з краплинок із води.
Моя панама впала з голови,
І цей вітрильник білий став казковим.
Я втрати не помітила, бо слово
Мій дух бентежний **сонячно** ловив...

II

Ще пахне морем випраний рушник,
І ще солоний смак душі та шкіри.
І хвиля та – розп'ята **сонцем** ліра –
Стоїть перед очима, як свічник.
Так важко відірватися. З гори,
Яку лоскочуть синьо-білі хвилі,
Хтось просто у безодню ніби вилляв
Мене з водою – кульку задля гри.
І я нестримно, райдужно лечу!
Усе минуле – то суцільна втома.
Я у безмежжі – наче знову вдома,
Радію морю, квітну і свічусь...
Крим, 2006

БАКЛАНИ

I

Баклани, наче біло-сірі кури,
Подзьобували берег, хто де міг.
І бились хвилі об застигли мури,
Котився гомін моря поміж них.
Птахи кричали, мов коти лютневі,
І бігали по гальці в піні хвиль...
Захмарилось і задощилося днів,
Розтанув у воді ранковий штиль.
Баклани так нестримно гомоніли,
Незнана мова різала навпіл...
Але душа птахам й дощу раділа
І слухала їх автентичний спів.

II

Баклани ловлять крихти хліба
І на льоту ковтають їх...
За теплоходом шлейф, як в кліпі,
Безмежне море, дикий сміх.
Птахи один поперед одним
Гальмують крилами політ –
Таке приводнення природне,
Хоч зовсім поруч теплохід.

Баклани звикли до десерту –
Хапають крихти прямо з рук.
На дисках, відеокасетах
Лишають безперервний рух...
Коли за рік, за два, чи більше
Про море спогад промайне,
То хтось – у кліпі, я у вірші
Згадаю тепле це турне.
2006

ПАРК

І
Величні свічі хвої, дзвін трави,
Де коники зелені ходять босі...
І цей метелик, що мене зловив,
Лоскоче ніжно плечі і волосся.
А я його прошу, присядь на мить,
Щоб роздивитись золоті крильцята.
А він, як жовта квітка, тріпотить
В повітрі теплім дивно і затято.
Свідомо, випадково це, чи ні,
Та все душа розклала по поличках.
Усіх гармоній світу похідні
Зійшлися тут природно і логічно.

ІІ
На стовбурі, на запашній корі,
Сплів павучок свою прозору стінку.
Повзуть комахи поруч без зупинки,
Сосна для них – доріжка. Угорі,
В зеленім царстві голок і шишок,
Стрибає **сонце** на коротких ніжках.
І хоч до неба залишився крок,
Але униз летить одна-дві шишки...
Крим, 2006

ДОРОГА

Парує дорога... Автобус іде
 за дощами.
А поряд кульбабиться білий,
 пухнастий туман.
Коли проступає проміння,
 вітаючись з нами,
То, наче запалює небо свічок океан.
2006

КУЛЬБАБКИ

І
Золотаві кульбабки на зеленому тлі –
Наче Місяць засипав дорогу зірками.

Відлетіли у вирій усі журавлі,
А синиці сховалися поміж роками.
Наближається літо, і миті такі,
Мов розпечене **сонце** димить у zenіті.
І білють кульбабки, м'які та легкі,
Вже готові у світ на вітрах полетіти.
2006

II
Немає кульбабки. Вона піднялася
ув осінь.
Її парасольки прикрасили
чисту блакить.
Залишився блиск, що притягує
погляди й досі,
Але розчинилась в повітрі п'янкуму
за мить.
Шкода, що жила, як свіча,
і вважала за щастя
Любити когось і світити щосили
комусь...
Розбилися наручники враз
і звільнили зап'ястя,
За тебе, любове,
востаннє тепер помолюсь.
2000

СПАС

Сьогодні врешті осінь почалась...
У храмах святять яблука і груші.
І ніби вищають усі пресвітлі душі,
Земля із Спасом ніжно обнялась.
Тепер чекати легше холодів...
Та ледь помітно, що скінчилось
літо.
Горять меди, ще **сонцем** оповиті, –
Такі бджолині нелегкі труди...
І знову нам з глибин тисячоліть
Приходить голос Божий,
як пророцтво.
Великий Спасе, у величну мить
Отримав Ти від Господа свідоцтво.
Щось освятилось і змінилось в нас.
У перевтілення Месії вірять люди.
Прийшов Ісус, прийшов на Землю
Спас,
А запах яблук ще бентежить груди...
Плоди земні – дарунок від землі,
Освячений живильною водою.
Ще довго, осене, ти будеш молодою,
Аж поки лист останній відлетить.
2006

ДЕРЕВО РОДУ (в поемі!)

Ми маємо небачене багатство –
Родинне дерево із безліччю гілок!
Воно росте і прагне до зірок,
Його родинне доглядає братство.
В скарбницях Роду множиться добро,
І благодать Господня разом з нами!
Літопис Роду золотим пером
Написаний пресвітлими словами.
Ім'я тут кожне світиться теплом,
Бо рідна кров надійно зігріває.
Король, наш предок, нас благословляє
І зберігає під своїм крилом.
Величний титул – історичний карб,
Як булаву гетьманську, шанобливо
В серцях ми несемо своїх щасливо,
Бо маємо цей найдорожчий скарб!
Нащадкам Лимичів теперішнім, і тим,
Хто буде у віках іти за нами –
Лишаймо наше Дерево рости,
Щоб квітнуло життям та іменами!
2006

ТАЙНА

Колись наговоритись не могли...
Тепер мовчання – явище звичайне.
О самовідданість Жіноча! Вічна тайна!
Коли – і жертва, і любов коли...
Та тільки, чи потрібні їм такі?
Бо самолюбство тішать зовсім інші.
Пихата чоловіча зверхність вища
За всі жіночі хитрощі тонкі...
За всі жіночі сльози та журбу,
За мудрість і намріяне кохання.
О самовідданість Жіноча! Вічна тайна!
Невже сам Бог таку нам дав судьбу?
2006

СКРИПКА

Знайди мені скрипку. Я ніжно
зіграю Любов.
Фантазія звуків з'єднає життя половини.
Ми вже наламали з тобою гіллячок
і дров,
Ми ніби ліпили майбутнє із білої глини.
Ми наче летіли і грілись від розмаху
крил,
А скрипка співала над нами до відчаю
дивно.
І часом здавалось, що завтра

не вистачить сил,
І те, що тримає, оглухне, осліпне, загине...
Знайди мені скрипку. На випадок туги
знайди.
Я гратиму добре. Я знаю кохання
акорди.
Ти питимеш райдугу з чистих
краплинок води,
І буде це нашим з тобою
не знайденим кодом.
2006

ДУМКИ

І
Щодня спіткаюсь об минуле,
Думками б'юся об кути.
Крізь шибу вітру дні поснули
В кімнату хочуть увійти.
Стікає жовтень з мокрих вікон,
В пожухлій губиться траві.
Жбурляє осінь листя дико,
Мов жовті кульки ігрові.
Тремтить росою в падолисті
Свіча моїх журливих снів.
Блищать дощі блідим намистом
Під світлом ночі навісним.

ІІ
Думки свою ведуть розмову.
Їх нескінченність – неземна.
То сперечаються, то знову
Вертають все... Лише одна,
Немов насправді божевільна,
Немов тайфун, руйнує все.
Від неї страх навколо лине,
Ніщо від неї не спасе...
Вона не знає меж і часу,
Мій дух у світ чужий жене.
Вона собі обрала гасло –
Ваганням стратити мене.
1997, 2006

МІСТО

Марії Рівненській (Несвицькій)

Хіба ж це добре, місто без базару?
А там у парі гроші і товар...
Ніщо в житті не продається даром,
Хоч, кажуть, що життя –
то божий дар.
Її душа – від ярмарку до церкви,

Від права Магдебурзького до мрій –
Складала місту незабутній реквієм,
Щоб Рівне розквітло на зорі!
Той ярмарок вершився на Семена,
Бо князь і зять Семенами були...
Княгиня мала ті шляхетні гени,
Що, як дитині, місту перейшли.
І ось стоїть велично панський замок
У дивному трикутнику річок.
І от відкрито дерев'яну браму –
Із трьох боків в'їжджайте!

На замок

Лише закриті від очей століття,
На жаль, ніхто не рахував звитяг.
А згодом у пожежах і жахіттях
Не раз боролось Рівне за життя...
Тих згарищ вже не бачила княгиня,
У інших серце рвалося від журби!
А поки що – Марія – берегиня,
Людина надзвичайної судьби...
Не стало на заваді місце рівне,
Як правило, палаци –
на горбках,
Зростало наше рідне місто Рівне,
У неї, у Марії, на руках.
Її душа – безмежна і побожна –
Спокутувала працею гріхи.
Її роки – безжальні і тривожні –
Пресвітлі та незлічені птахи!
Всі привілеї місто Рівне мало,
Гудів базар, як вулик, досхочу!
Я ніби чула, як вона казала:
«За кожне право я життям плачу!»
2006

КАТРЕНИ

Мої думки – спокійні і не дуже.
Не завжди в серці діє Дух святий.
На світ не ображаюсь, що байдужий.
Йому до Бога треба ще рости.

У цім житті – тунелі й коридори.
І ними ти ідеш, як сирота.
І думаєш, що щастя буде скоро,
Але, яка ж ця логіка проста...

То Авель, то Каїн, то ангел, то чорт.
І знов, як княжну, викидає за борт.
То стелить хмарки і несе до зірок –
До самого Бога, здається, за крок.

Немає раю на землі. Шкода...
Життя минає, туга ж ця – одвічна.
Прадавній вік душі – це не логічно,
Вона ж завжди, говорять, молода.

І, наче виснажений день,
Живеш, щоб завтра бути ранком.
Твій обрій вдалину іде,
А ти навпроти – тільки крапка.

Розкидані дні, мов коштовне намисто –
Дарунок від неба холодній землі.
І водить чиєюсь рукою антихрист,
А серце благає про Божі жалі.

Боюся сполохати птаха небесного.
Він спить, як дитя.
Боюся обману і слова нечесного
Поза життям.
2005, 2006

Я ТАК І ЖИВУ

Я так і живу на вокзалі.
Під гуркіт колісний.
І тільки міняються дні
в календарнім меню.
А зірка моя, ще не названа,
просто зависла
Над домом чужим, на космічній
якійсь авеню.
І серце готове життя, наче світ,
колесити,
А довгі дроти перемовин
у Небо ведуть.
І сіється, сіється щастя,
неначе крізь сито,
І тільки в крупинці одній
закарбована суть.
Намию піску, що навіяло вітром,
намию...
І навіть як золота зовсім уже
не знайду,
Від тебе дарма
не чекатиму милості, милий,
Бо вже збудувала душа
непроломний редут.
2007

ТИ ЇДЕШ...

Ти їдеш, а я перетворююсь
в тужне чекання,
І час вислизає із рук,
як поранений змії.
Один тільки біль владарює
в моєму коханні,
А ти на санскриті зі світом
говориш *не мій*.
Як букви твої, зрозуміти й тебе
неможливо.
Прадавні слова зашифрує
в травинках зола.
Стираю косметику –
сліз неприборкана злива
Змиває усе,
що простити тобі не змогла...
І це божевілья колись
називалось любов'ю,
Любов'ю, в яку я зірвалася, ніби з гори.
У світі жорстким не любові існують, а ловлі,
І доля таким, як тобі, пропонує: «Бери!».
Цей біль переріже раптово дзвінок телефону,
І ти запитаєш: «У тебе – нормально?» Дарма.
Між нами двома, як не дивно, постали кордони,
А сили такої, щоб їх зруйнувати, нема.
2007

У ПОТЯЗІ

А за вікном гойдаються дроти.
А я лечу, хоч зупинився ти.
І вирвалася зневолена душа,
Але притулку в небі не знайшла.
І щастя не зустріла далєбі,
Хоча, мов зірка, сяjala тобі.
Ти світло це невірою застив:
Не полюбив її і не простив.
Лечу по рейках в потязі життя,
І плаче серце, як мале дитя.
І слів ота дитяча німота
Тобі кричить про те, що *я не та!*
А ти стоїш і дивишся услід –
І *ти – не ти*, немов у грудях лід.
І я тремчу від холоду очей,
Зігерся присмак зоряних ночей,
Які, здавалось, зшили нас навек,
І жінка – я, і ти – мій чоловік,
І все в одному слові як *любов*.
А вітер за вікном мені: агов!
Агов, агов... Дрімота... Суєта.
І ти – не той, і я уже не та...
Омани, наче погляди, зійшлись.

Мій потягу, благаю, зупинись!
2007

САНСКРИТ ЛЮБОВІ

Санскрит любові, чи існує він?
Або у всіх – один, а різне значить?
Із наших двох однакових означень
Один чужий, але злобливий млин,
Таке навіє і таке накрутить!
Що у душі – зневіра і отрута.
А, може, тільки коловерть води?
Не вір нікому! В серце не веди!
Бо звідти важко з кров'ю відривати.
Судьба любові – дві, напевно, дати
На тлі Землі з її прадавнім Его –
Завжди фатальні альфа і омега...
2007

МІЙ БОГ

Здавалосьь, вхопила за бороду бога!
Дозволив мій бог потриматись недовго.
Сказав, що на кожного доля спочатку
Поставила підпис і навіть печатку.
І що перекреслити це не під силу,
Бо крапку доставить єдина – могила.
Аж холодно стало від слів безнадійних.
– А як же надія і віра?
– Снодійне!
Приспала людина наділене Богом,
Проспала любов і до неї дорогу...
– Не вірю! – кружляли думки в голові.
Мій бог посміхнувся і кинув:
– Живи!
Та тільки не думай, що можеш усе,
Одразу життя у вири понесе,
А звідти дорога пряма і одна –
До чорного пекла, до темного дна.
2007

ОСІННІ ВІРШІ

І
Я виплакалась віршами нарешті,
Немов дощами осінь золота...
Терпи, папірусе, бо доля не проста,
В житті – орел або звичайна решка.
Клубок у горлі пройде, промайне,
Неначе день заступить тихий вечір.
Шкода фантазій! **Сонечко** ясне
Над горизонтом зійде, ніби з печі.
І що – цейтнот! Щодалі, тим гучніш
Нагадувати будуть тільки стрілки

Про те, що знову народився вірш,
 А міг би хтось – з космічної тарілки.
 Це так... Щоб знову не «іти на Ви»
 Війною почуттів, які не згаснуть...
 Душі набридли про надію гасла,
 Любов – це смуток жовтої трави
 І запах листя – **сонця** концентрат,
 І одночасно – всі проблеми світу!
 Я виплакала віршами молитву,
 Аби образа не прийшла назад...
 2007

II
 Не кидайся словами, як камінням.
 Рубці в душі лишаються навек.
 Не хочеш перемовин при каміні,
 Не говори, що ти – *мій чоловік*.
 Ти ним не був ніколи до останку,
 Хіба – в моїх піднесених думках,
 Або якогось росяного ранку –
 Оманою, що, як любов, крихка...
 А я ж тобі повірила, як богу,
 І навіть більше – це моя біда.
 Бо сумніви усі та остороги
 Приспала осінь **сонячно** руда.
 У падолисті закрутило душу,
 Осяяло надіями лице...
 Не убивай словами, а притрушуй,
 Щоб непомітно витримати це.
 2007

ТИ МАЄШ ПРАВО

Це реставроване *кохання*
 у наших душах, як *всесвітнє*...
 Коли на нього впало *світло* –
 суцільна рана!
 Ця сфантазована *реальність*
 подібна до *страшної кари*.
 Коли ж пішли *відьомські чари* –
 яка банальність!
 Цей світ, неначе
 гра без правил,
 Одним він – *чорний,*
 іншим – білий.
 Коли ж твої
 прострілять крила –
 Ти маєш *право*...
 Або *умерти* непомітно,
 або волати про спасіння.
 Коли ж минають *потрясіння* –
 то світ – *привітний*...
 2007

ПЛАТА

Я за кохання віршами плачу,
А за життя – уцент розбитим духом.
В думках снує то сніг, а то посуха,
То падаю у прірву, то лечу...
Тримаюся за вірші, як за меч,
Бо туга ця всесвітня, мов хвороба.
Мене впіймав не світ, а друга спроба.
Натомість першій в ній нема предтеч.
У ній рої-фантазії живуть...
І біль у ній нестерпний і подвійний.
За неповторність вже безглузді війни,
Бо ні до чого нас не приведуть.
Обрала доля плату нележку.
Якби грошима – якимось би зібрала!
А так ношу в собі *любов таку*,
Що навіть слів тепер уже замало...
2007

ФЕТАБОН

«ставати одним тілом» (євр.)

Двоє тіл – в один рулон.
Дві душі – в один Грааль.
Два життя – в одну печаль:
Невпізнаний фетабон...
Це буття – лише перон,
Звідки в безмір їде час,
Ми відправимось лиш раз
Ув астральний фетабон.
Все, що є, це – тільки сон.
Все, що маємо, – міраж!
Наших тіл і душ монтаж –
Слово-символ – фетабон.
2007

ВИКЛИКАЮ ЛЮБОВ

Викликаю любов,
як вогонь смертоносний, на себе.
Викликаю любов –
хай засвітиться тільки ім'я...
Я не знала, що є
необмежене розумом небо,
А за ним –
нескінченність печалі –
твоя і моя.
Викликаю любов
і її ж віддаю на заклання.
У сторінці небес
хай залишиться щастя кліше.
Не буває легким і замріяним
справжнє кохання,

Бо несе воно смуток й жіночі
омани лише...
Я чекала любові
І день видавався пресвітлим,
Але зріли печалі,
як морок, й співала журба.
І одна тільки я
розмовляла душею зі світом,
І була невідомо кому
і слуга, і раба...
Викликаю любов,
як вогонь життєдайний,
на себе.
Хай її одкровення
божественним світлом
горить.
Я нарешті збагнула,
яка у людини потреба –
Це любов, як спасіння,
відчути у серці на мить.
2007

НІМБ

Про що журитись, знайдеться щомиті.
Про що радіти – важче віднайти.
То – стан душі, і де його подіти?
То, наче в колі, сховані кути...
В мені сумує вічний меланхолік.
Він є живий, живіший над усе.
А те моє квадратне ніби коло
Прозорим німбом світ в собі несе.
2007

ПОЕТ

І навіть не придворний –
природинний,
Такий собі привласнений поет.
Поназбирав у пазуху перлини,
А в серце – нескінченний
словолет.
Дитині кожній легко –
по перлині,
Дорослому – римовані рядки...
Живе поет, як подих,
при родині,
Не знаючи, чи треба він такий.
Його душа під хмарами блукає,
Пророчу Зірку хоче віднайти.
Поетових рядків усі чекають,
А, може, душу ще одну – світи.
2007

А Я ТЕБЕ ЛЮБЛЮ

А я тебе люблю. Негадано і сумно.
Мов осінь золоту, грайливу і німу...
Уже сховалось те, щасливе і безумне,
Як зірка уночі в безмісячну пільму.
А я тебе в душі поставила над Богом
І уявила рай на грішній цій землі...
Але чекала вже мене судьба за рогом,
І світ в моїх очах до грудочки змалів...
А ти летів вперед! І я мигтіла поряд.
Зливалася в одне із вогників ріка.
І ти не помічав закоханий мій погляд,
І ти не відчував, як губиться рука...
Нічого. Все одно зустрінемося, знаю.
На згарищі уже второваних доріг
Ніколи і ніхто себе не проминає,
Бо перейти дано лише один поріг...
2008

ТО БІЛЕ, ТО ЧОРНЕ

То біле, то чорне... То світле, то темне.
Душа переділена навпіл банально.
Дві правди, два стержні в одному тотемі.
Два ока, і кожне окремішньо – тайна...
Та хтось суперечить, волає надривно!
Тож в парі – це добре. І що ж тут такого?
Скажи мені, Боже, одну половину
Собі залишаєш, а другу – для кого?!
Невже добровільно із рук випускаєш?
Це ж – Янголу-брату з пільми, як дарунок.
То біле, то чорне... Що маєш – те маєш...
Життя за життя виставляє рахунок.
2008

НАПЕРЕКІР

Наперекір! А дух в усьому світить!
І як би хтось не знищував його,
А він – живий і ще у цьому світі
Не раз торкнеться подиху твого.
І як би хтось не нехтував, обходив...
Він все одно, народжений в мені,
Міцний своїм святим жіночим кодом,
Хоч навіть так, фатально, в однині.
І Бог простить комусь моє розп'яття,
Бо Він прощає всім – такий Закон.
А те, що зараз, – це лише сум'яття,
Терзання духу. Ніби перший сон...
2008

ПОЛІЦА (в поемі)

Віче

Збирався дощ, до гір присунув небо.
А я молила Бога, щоб не йшов...
У час такий врочистий – ні, не треба!
Внизу Цетіна – як блакитний шов.
А висота! Аж серце завмирає,
Та все одно радіє і бринить...
Далмація, як рідних, нас приймає –
Рід українців через п'ять століть!
Осіньне сяйво сиплеться крізь віти,
Вітає нас на обраній землі.
І прапори родинні біло квітнуть,
Як яблуні вкраїнські навесні...
А тут майдан і стіл, усе – для віче,
Де вибирала Поліца князів...
І навіть **сонце** світле і величне –
Як вічний свідок, голос із віків...
І ти, наш князю, вибраний народно,
Цю нагороду вірно заслужив –
Вертаєш статус королівський роду,
Щоб дух Елемів у серцях ожив!
І він тепер не буде сиротою
В тисячоліттях безвісти блукать,
Елемів рід стоїть, як вої, в строях,
Його сьогодні – незчисленна рать!

Вибори

Яке ж прегарне місце тут для віче!
Таких ніде у світі не знайти.
Здається, що віки до себе кличуть
І падають з гори – бо схил крутий.
Та все ж панує нині ХХІ-ший,
І ти, Великий князю, в нім твердий,
Летиш, як відчайдух, як диво-вершник,
До храму **Сонця**, до межі мети...
Твій час настав, каміння ти згромадив,
Тож поназбирував його з усіх усюд!
Тебе підтримає завжди Велика Рада,
Тебе любитиме і Лимичівський люд.
А ці камінчики – віднині бюлетені,
Що кидалися щиро в твій жупан,
Небесним Батьком всі благословенні,
Бо це Його виконується план.

Елем

Співають дзвони, розганяють хмари,
Стоїть, як сфінкс, прадавній саркофаг,
Горять пречисто у серцях стожари –
Перемагає дух Елемів прах...
– Елем, Елем! – ім'я здвигає висі,

Верхів'я гір – неначе Божий лик.
Твої назавжди королівські риси
В нащадках вже залишаться навек...
Твоє ім'я тепер – неначе в спадок,
Бо ж полічани Лимичі – твій рід!
І груди грітиме тепло ясних хорваток,
Що поєднали рідні прапори.
До тебе йшли на прощу безборонно,
І ти, відчув Елеме – час тече!
І встало **сонце** – як свята ікона –
І промінь-меч поклато на плече...
2008, *Полиця, Хорватія*

УКРАЇНИ

А замість очей – ці червоні човни
на обличчі,
Із яких, наче хвилями, лине солоня вода.
Не плач, не ридай, адже відчай
не личить,
Хоч в душі, як у пеклі, – вогонь роз'їда...
А поруч – ще тліють загублені
янголом крила.
І в небі, як в морі, самотньо
Голландець блука.
І стогнуть давно пошматовані
чорні вітрила,
І вже не зникає з уяви картинка така...
Замовкни, платівко, ні звуку, ні думки,
нічого...
В зворотному русі верни
помарнований час.
Гадали, що може самі обирати дорогу,
Та в серці без віри ліхтарик, як **сонечко**,
згас.
Назад поверни, відколи почалося падіння.
Здогадуюсь, прірві логічно немає кінця...
А це покарання – багатогодинне видіння –
Потоне у пам'яті долі, як сон, без лиця.
І тільки ще теплі на дотик прозорі
краплини,
Як оцет, пектимуть на стулених болем
вустах.
Ніяке розп'яття, хіба що єдиного Сина,
Не може змінити майбутнє.
Воно у човнах.
2009

АКТОРАМ

Найважче акторам – це ролей чекати...
А світ пропонує на згарищах жити.
Тому, хто молодший, – вже зрізані квіти,

Тому, хто старіший, – елей зберігати.
Концертної ставки – хіба що – на хліб,
І це – не біда, лиш би завтра – вистава!
І те, як повітря, нестримане «браво!»,
А в серці надія – ще краще могли б!
Та знов декорації легко горять!
Здіймається в небо вогонь, як шалений.
Не знає вогонь, що винищує гени,
Не може про серце палаюче знати.
Навіщо ж тоді метушня показна –
Одним – поза межі, а іншим, що впало.
Вистава на всіх і надовго – одна –
Аби канібалами лиш не ставали...
2009

ТВОЯ ТЕРИТОРІЯ

На твоїй сейсмічній території
Я уже, на диво, – приросла...
Не любов мене тепер спасла,
А душа змінила траєкторію...
І тобі однаково, на жаль,
Як мені у вічних землетрусах.
Та чекаю, що знайду Грааль –
Цю найвищу від усіх спокусу!
А твоя сейсмічна територія –
Захолола й неземна краса...
Ніби скло на **сонці**, – небеса,
Ніби **сонце** після крематорію.
2009

САКУРА

У древнім Ужгороді сакура росте,
Це дивоглядне світло малинове!
І не японське, українське слово
У ній суцвіття **сонячно** плете.
Така розкішна сакура пливе!
Не знає меж вона під небосхилом.
У мить краси небесну має силу,
У душах зачудованих живе.
Звичайний день, а чи рожевий рай?
Палке бажання тепло гріє серце –
Спинися, свято, поки щастя ллється,
Ця надприродна радість через край.
А поки все здається без журби,
Сяйливе місто вабить, наче казка!
Із Богом, доле, говори, будь ласка,
Себе, як цілий світ людей, люби...
Ужгород, 2009

БУДАПЕШТ

У Будапешті братики цвітуть –
Так різнобарвно, ніжно і тремтливо.

Серед палаців – кам'яного дива –
Вони, немов по-іншому живуть.
Такий звабливий, винятковий квіт!
Як і в народі кожного, – родзинка.
Де б не була, а серце українки
Стискає груди і сприймає світ –
У цій, як намальованій, красі,
У слові, що завмерло над думками,
Як ідеш старовинними мостами,
Німує дух, і ти мовчиш, як всі.
Не дихаєш – казкова ця земля...
Автобус мчить до іншого кордону,
Когось чарують води Балатону,
Це чисте озеро виблискує здаля...
Чуже вражає наскрізь не на мить.
А може, просто те, чого не бачив?
Понад Дунаєм ніби вічність плаче,
Застигла музика у камені звучить.
Угорщина, 2009

НЕ УДВОХ

Ми – не удвох. Ніколи не удвох.
У нас – родина, нас усіх багато!
А те, що звів і познайомив Бог, –
Тепер, як із щоденника, – цитата.
Із острова, що виріс на журбі,
З жіночої мрійливості одвічної
Уже пишу століттями тобі:
Коханий, бути разом так логічно!
Та свято вже не схоже на любов,
І вже любов – не диво, і не свято.
Навіщо особисте? Тільки втрати.
Немає почуттів – нема оков...
2009

Не обіцяє день мені тепла,
Та й взагалі ніхто не обіцяє.
Живи, як знаєш, бо ніхто не знає,
Жила ти взагалі, чи не жила.
Надія, наче серце, що тремтить
На моніторі ризикою одною...
Усе, що маю, все тепер зі мною,
А буде що? Відомо лиш за мить.
Найважче – не чекати перемін,
Не мріяти, не мислити, не спати.
І вірити, що за добро взамін
Тобі хтось має радістю вертати.
Найлегше – сумувати у плачах,
Чекати, як осліплений, прозріння
І думати, що десь горить свіча,
Або звізда щасливого везіння.

2009

А я не можу бути непомітною
Та темною конячкою якби...
І навіть світ коли б плодив рабів,
Хотілося б лишитися амбітною.
І так серед буденних, сірих літ
На пальцях зрахувати можна миті,
Коли життя, мов **сонце** із блакиті,
Висвітлювало радості політ.
Коли душа здіймалася увись
І розмовляла з Богом наодинці.
Тож небагато зовсім треба жінці –
Щоб світ навколо неї закрутивсь!
2009

ПОРАДА

І стигми гояться, і рани, і образи...
А що порадити із досвіду років?
Не лий на серце сльози, щоб одразу
Сердечний млин від болю не згорів.
Люби себе і за життя подякуй,
І не здурій, бо повно різних мір.
Такого пилу, як на нігтях лаку, –
Немає в душах прощених, повір.
Очищення – то щастя для блаженних,
Як після злив блищить уся земля!
Живи сьогодні і живи щоденно,
І кожний ранок починай з нуля...
2009

У ПОДИХУ СОНЦЯ

Всі сльози – від **сонця**,
палючого аж до живого.
І з ним – не під силу,
і мертво – без нього.
І хто обертається навскіс –
також не відомо.
Чому ж так долає
ця ніби негаснуча втома?
У подиху **сонця**, здавалося б,
щастя – без краю.
Та душу чомусь
хтось безжалісно, вміло картає.
У погляді **сонця**
застигла печаль – білі хмари –
Всесильне, могутнє,
а вічно у світі – без пари...
Так хочеться часом
від нього подалі сховатись,
Рукою дитини

Його на листку малювати.
І радість – від **сонця**,
коли воно гріє, як мати...
У подиху **сонця** –
якби поступово розтати...
2009

А я завішувала дзеркала
І вже прощалася, як назовсім.
А десь під зіркою ще блукала
Моя душа – недоросла досі...
А я у тузі себе ховала
Та світ зав'язувала думками.
І слів, щоб радували, шукала –
Між нами дзеркало-тінь стояло.
А ті енергії, що тремтіли,
Лише ділили навпіл уяву,
Лише єднали магніти тіла –
То раптом зліва, то знову справа.
2009

ТА БЛИСКАВКА...

Та блискавка-вбивця
влетіла у серце, як в небо.
Хоч простір сердечний
для неї у нім замалий,
Та їй заманулось
мене підштовхнути до Тебе,
Прости мене, Боже,
зірватись з обіймів Землі.
Та блискавка-стрижень,
розжарене біле залізо,
Палючими пальцями
рвала хмаринам боки...
Як просто у небо
відкрити без паспорта візу!
Непросто святим
подолати цей шлях нелегкий.
Та блискавка, мабуть,
шукала енергію тіла...
Заземленням вибрала серце...
А чом би і ні?!
Потужна напруга над смертю,
як зірка, мигтіла,
Вернутись назад не змогла,
бо залякла в мені.
2009

ЛЮБОВ

Ця любов, наче вечір,
де знову не видно світанку.

Ніби сяйво північне,
в якому застигли світи.
Завжди – на війні,
ув окопах – палаючі танки
Повзуть наді мною
словами, що зроджуєш ти.
Ті сльози – мов кулі,
яких назбиралось доволі.
Печалі, як бурі,
у серці моїм залягли.
Буває в житті,
так буває у долі без волі.
Якими ж щасливими
бути ми разом могли!
Учителю, вчиш,
як вбивати кохання безжально.
Іти не спиняючись далі,
аби – до мети!
Здається життя
до безглуздя сумним і банальним.
Блищать небеса,
а над ними – не **сонце**, а ти.
2009

ХОРВАТСЬКИЙ ВАВИЛОН (цикл)

ВАВИЛОН

Тут Вавилон. В обителі хорватській –
Німецька, польська, чеська... Голос мов
Як ніби від початку із Далмації –
Вона збрала під єдиний кров
Англійців, африканців, українців...
В одному морі, на однім піску...
Тут **сонця** і повітря – всім по вінця.
Тут гори в хмарах – білому вінку.
Тут ніби з вежі дихають уламки –
Що мова, то – посвідчення про гріх.
Аби тоді відчути божі рамки,
Яке б життя чекало перших їх?..
А так... мовчиш і слухаєш. Лиш море
Ковтає звично кожний дивний звук.
Красуються на **сонці** білі гори –
Неперевершене творіння божих рук.
І справді – рай! А Вавилон – вторинне.
І, мабуть, добре – стільки різних мов!
Та, де б не був, у серці – Україна,
У генах не чужа говорить кров...
Дуче, 2009

БЛИЙ ЧОВЕН

Тут лагідно, спокійно, не спекотно.

І ніби час застиг, завис, заспав...
І білий човен – як жива істота,
Якби спустили, то пустився б вплав
До островів реальних і в уяві,
До берегів, яких іще нема...
У цій країні ти – якби не зайвий,
Вона гостинна, світла, не німа
До свого рідного і будь-якого люду.
Тут зовсім інша суєта суєт...
Багато **сонця** в душах, в морі, всюди.
Воно казкове, як солодкий мед.
Той білий човен є найщасливіший –
Прив'язаний до синьої води...
Я буду в нім тепер писати вірші,
В думках не раз вертаючись сюди.
Бо і сама назавжди прив'язалась
До хвиль спокійних, берега в піску.
А що турбує зараз – це неважно,
Я одягнулась в **сонячну** луску...
Дуче, 2009

ЗДАЄТЬСЯ...

І знов здається – кличе твій мобільний,
Хоча насправді це, на жаль, не так...
Якби удвох зайти у дивні хвилі,
Як море в море, ніби знак у знак.
І ти для мене – море невпізнанне...
І – як статечна ця гора Мосор.
Тебе люблю мрійливо і буквально,
Тобі думок моїх співає хор.
І я не знаю, тільки вірю – треба
Творити серцем вищість почуттів.
І знов здається – далматинське небо
Уже було колись в моїм житті.
Оміш, 2009

НАЙДОРОЖЧИЙ СКАРБ

Везу додому найдорожчий скарб –
Ці вірші з моря, вірші з Адріатики.
Коли у Слова ти – найбільший раб,
Тоді живуть в тобі усі галактики.
Цей простір чистий, ніби сам Едем –
Так дивовижно підбирає рими.
Вода, як незабудка, голубими
Очима викликає світлий щем...
І виринає Слово, мов з глибин,
Розповідає про письмо піщане.
На дні морському часу інший плин,
Там світ іще зберігся первозданний.
І є у тім божественна краса,
І щось у тім – первинно материнське.
І віриться, що **сонце** далматинське

Уперше тут зійшло на небеса.
о. Брач, 2009

ПАРФУМИ

На сході **сонця** – моря діадема...
А в полудень – парфуми звідусіль.
Від сонця захисні пахучі креми
На шкірах нищать промені і сіль.
Блищать і пахнуть загорілі спини,
Змиває море все – воно сильніш.
Парфуми від людей навмисне линуть,
Це ж відпочинок (*одмор*), *пляжа* лиш.
Коли заходить **сонце**, в піднебессі
Звучать мелодії розпечених вершин,
І над парфумами – очищувальна меса
Гірського храму, що, як бог, один...
Дуче, 2009

МІЙ ДОБРИЙ ДЕНЬ (цей вірш в поемі)

Ласкаве **сонце**, дякую за день,
За теплі хвилі, за пісок гарячий...
Ця божа благодать – то свято наче,
Яке з небес через повітря йде.
Моя душа, без сумніву, – морська.
Вона над морем чайкою витає.
Мій добрий день, тебе я привітаю
Словами радості, і доля в них легка
Без суєти, без шуму, без проблем,
Коли у чергу поспішають справи...
Тобі, мій день, душа гукає «браво!»,
І зовсім поруч той, хто звав – Елем!
Стоїть його камінний саркофаг
У горах Поліці, внизу тече Цетіна.
Він теж чекав! І, ніби світлий маг,
Розкрив цей день, з країни у країну.
Гірська Поліца, Моліва, 2009

ОСВЯЧЕННЯ У ХВИЛЯХ

Це вранішнє освячення у хвилях,
Коли ще море сонно гомонить,
І **сонце** на горі ще мить сидить,
І, наче сніг, блищить каміння біле.
І перлами висвітлює глибинь –
Так промені у захваті пірнають
На дно морське, і ніби там шукають
Скарби, що людям мрією були...
У чистій, наче дзеркало, воді
Лиш ковзають малі й великі тіні.
Ласкава хвилько, ти мене веди
На острови у безмір вічно синій.
Я б там жила сама, як Робінзон,
Без П'ятниці, без мавп і крокодилів.

Цей край – одна із ерогенних зон
На всьому світі, на земному тілі...
Оміш, 2009

ВКЛОНЯЮСЬ СОНЦЮ

Вклоняюсь **сонцю** сто разів на день –
Морські камінчики збираю, як цукерки.
Що колір – то бажання з табакерки.
Таких іще не бачила ніде...
Зелений вабить око і рябий.
Оранжевий притягує, бузковий...
Разюче білий – східний знак журби,
І просто, ніби зірка, пурпуровий...
Пригадується смак родзинок знов,
Залитих у помадку кольорову.
Вітрина моря – безмір камінців,
Проте морські – тьмяніють у руці...
І ніби висихають без води,
Без берега, без затишку, без солі...
Бо навіть їм, камінним, треба волі!
Вклоняюсь **сонцю** та роблю сліди...
о. Брач, 2009

ТУГА ЗА МОРЕМ

Я знаю точно тугу цю за морем,
За мовою його зелених хвиль,
За білим полем кам'яної тори
Розлогих гір, що креслять сотні миль.
Мабуть, в моїх-чужих незнаних генах
Тече якась адриатична кров...
І, слава богу, не аборигенів,
Була б інакша у душі любов!
А тут, як вдома, затишно й непарко.
Приносить день довірливість легку.
І навіть не дратують недопалки
В гарячому південному піску...
Оміш, 2009

ЕКС-ПРОГУЛЯНКА

У *долазак* (приїзд), в ці мандри, *посет* –
Найліпше **сонце!** Серпень (*коловоз*)!
Ще не красується з-за гір хорватська осінь,
І не прийшла пора дощів і гроз...
І пляж у Дуче ще – сухий, піщаний.
Фотоапарат знов фіксує все...
На жаль, і це, і мить минулим стане,
Але багато доля привнесе –
Знайомств цікавих, *приятелів* (друзів),
Нових приємних вражень, як в житті.
Коли одні тебе єднають узи,
Коли – назустріч – на одному путі...

В хорватів слово – *реч*, а буква – *слово*.
Подібні наші мови: «Добар дан!».
У нас говорять – *це*, хорвати – *ово*,
Слов'янство давнє, спільномовний стан.
Цей щем прощання, нібито за домом.
Тож *путовница* в *торбі* – не дарма...
Трогір і Задар, Прімоштен та Оміш –
Краси такої в світі ще – нема!
Вона, звичайно, місцю притаманна –
Своєму **сонцю**, горам, островам...
Усе, що є творінням, – має тайну,
Тому й Земля – немов би – голова.
Я само глядам, тільки і дивлюся...
А в *торбі* пахне шоколадний кекс!
Усутра (завтра): «Добар дан!», – вернуся
І привітаюсь із прогулянкою-екс...
Далмація, 2009

ОМІШ

Затишний Оміш – Спліт в мініатюрі.
Вузькі вулички та парасолі гір.
Тебе, здається, не тривожать бурі,
Ти – ніби рай, як шепіт грецьких лір.
Такі містечка – для кіно і тільки,
Для зйомок серіалів. А в житті
Такого світла не буває стільки –
Тут і в повітрі хвилі золоті...
І на воді – під білими човнами,
І на стрімчастих схилах скель-хімер.
А на дахах червоних, як панами, –
Спектаклі **сонця** – тисячі прем'єр!
Проте у затінку, між гір, поза домами
Один за одним – бари... Тиша, мир...
Рясніють, тиснуться і туляться боками
«San Giovanni», «Kantun», «Zvonimir»...
І відчуття – цей світ нарешті зловиш
Наперекір філософам й усім,
Хто ще не бачив дивну казку – Оміш,
Де навіть Бог дивується красі...
Оміш, 2009

Я ЩЕ НА МОРІ

Я ще – на морі. А точніше – серце.
Ще відчуваю доторки води...
Там гір стоять **осонцені** ряди –
Горять, неначе кольорові скельця.
Ще нігті, відшліфовані в піску,
Як камінці на березі, – гладенькі.
Аби ж то крапель назбирати жменьку
І стати на доріжку хвиль хитку...
Яка ж то фантастична благодать!
Спасибі Богу за його творіння,

За острови, за море білопінне,
За те, що можна мріяти і ждять...
За те, що серце – то годинник мій,
Який рахує золоті хвилини!
А я чомусь радію, мов дитина, –
Цей світ дарує щось щомиті йй...
2009

РОКСОЛАНА – ХУРРЕМ

Ах, що ті шнурівки – зняряддя убивства!
В хоромах султанських закони свої...
Усі перемоги й поразки – всі дійства –
Єдино – за владу і гроші... Труїв,
Вбивав хто кого, основне – за престоли!
Аби на шляху хтось із кровних не був –
Брати чи батьки, або інші персони...
Не милував душі сарай і Стамбул.

А сміх Роксолани дзвенів над смертями!
Хуррем, ніби воїн, ступала між них.
Ах, що ті шнурівки! Правитель без тям,
Султан Сулейман – біля жінчиних ніг!
Інтриги, доноси, плітки та знущання...
Хай більше від неба – кохання його!
А ти, Роксолано, – єдине бажання,
Загадка і доля султана свого...

А ти, українко, вивчала турецьку,
Персидську, арабську і все, що могла...
Пісні над піснями – розваги мистецькі,
І в них ти, як істинна жінка, була.
Ти стала для мужа повітрям і світлом,
Тож більшим, ніж ти, володіти не зміг!
Гаремом в одній ти для нього розквітла,
Султан марить жінкою! Котиться сміх!

Тебе обминули шнурівки й отрути,
І навіть смертельний мішок шкіряний.
Бо ти керувала і знала, як бути,
Як бути дружиною! Мабуть, у сні
Блукала лісами дрімучими, вдома –
Де ж той Рогатин, де Опілля без меж?
Хіба ж у султанші з'являється втома?
Танцюй, Роксолано! Ти забрана теж...

Настуня Лісовська – далеке минуле,
Чи просто рішила, – його не було?!
Той олень, якого ти ніби забула,
З тобою, як подих, як рідне тепло...
Як дух православний або предковичний.
А може, той хрест – то жіноча судьба?
І цей Сулейман – чоловік не міфічний,

Розкішний, прославлений – ціла доба!

Та викличе острах кохання безмірне
У тих, хто в султанові очі дививсь...
Любив Роксолану чи дух її сильний,
Чи серця дівочого ангельську вись?!
Тобі, полонянко, таки пощастило
З такою любов'ю та й ще – в чужині!
І був чоловік тобі добрий та милий,
Подібних не знає історія... Ні.

З гарему – в султанші, хіба ж це не чудо?
Із бранки – в дружини без маски-чадри.
З султаном – в військові походи і всюди!
Прийоми, візити, коштовні дари...
Ах, мила Хасеки! Це ж ти, Роксолано!
І музика, вірші, любовні листи...
І тільки йому – Сулейману, султану...
Одна – серед тисяч – вершина мети!

А все так непросто! Нелегко. Та годі!
Прокльони смертельні і зненависть зла...
Невже такі відьма? Говорять в народі,
Що зілля слов'янського мужу дала...
Великий султан під спідницею в жінки!
Зборонець, розумник, митець і поет...
А ти, Роксолано, – із Кафи, із ринку...
Тенет нав'язала йому наперед...

Зуміла поставити жінку – чим вище...
В Османській імперії? Рідкісна річ!
Мабуть, той полон – це оргазми і вірші!
Мистецтво любові, що тьмарило ніч...
Від сміху твого коливались палаци,
Любовні утіхи з султаном – як рай!
Тоді не ганялися ще папараці...
Сьогодні б писали про вас через край.

На євнухів можна було покладатись –
Нещасні кастрати хіба що жили...
Хороші наїдки, шикарні халати,
І тільки молитися, бідні, могли.
І тільки тайком, як чужі, підглядали,
Довіра – висока, закони – страшні.
Усіх за непослух спроста убивали –
Умерти за щастя вважалось у сні...

Тринадцятий вік. Оттоманська держава,
Відтоді, як став керувати Осман...
На схід і на захід – з походами вправно
Здавна одягали на людство капкан.
А вже Сулейман – то правитель десятій!

Шістнадцятий вік – Пишна Порта цвіла!
А тут – Роксолана! Ні – дати, ні – взяти!
Імперію, кажуть, що ти розп’яла...

Ах, що ті шнурівки зелені, мов змії!
Підступність та змови... Імперія зла!
Вбивання нащадків – традиція вміння,
Яке, як традиція, довго жила!
І що ж ти, як мати, могла задля сина?
Так це – посадити його на престол!
Що вдієш, – любимчика свого Селіма –
П’яничку бездарного... Явно, не той...

І це був єдиний з усіх прорахунок,
Що навіть Османію звів нанівець...
Хотіла ти влади й від сина в дарунок,
Та зовсім по-іншому мислив Творець.
...Один Сулейман сумував за тобою –
У серці могутнім – любов неземна...
На сотні гаремів такою судьбою
Могла похвалитись ти тільки одна...
2009

РЕТРОВІРШИ

ПІСНЯ НАД ПІСНЯМИ...

Втім, якесь життя уже здиміло,
Пам’ять стала Феніксом. Іди.
“Пісня над Піснями” відлетіла,
Ніби квітом весняні сади.
Сходинки для нас були
 фатальні,
Наче знали – боляче впадем.
Вічним сумом стало нам
 світання,
Вічним **сонцем** сяє нам Едем.
Ще стіна не виросла між нами,
Ще не стелить туга нам поля.
Десь й колись зустрінемося
 в Храмі,
Що готує тепло нам Земля.
Знайдем там самі себе без
 болю,
Не в розлуці стомляться серця.
Все одно – ми поруч і без долі,
Все одно чужі ми без кінця...
Як сльоза, стікає це прощання,
Горошинка Всесвіту... Прости.
Так люблю тебе, мабуть,
 востанне,
Та любов не можу вберегти.
Знаю, що здивуєшся безмірно,

Але хтось диктує ці рядки...
“Пісня над Піснями” – віхи
міра,
Трунок Соломонів надгіркий...
1993

СЕ ЛЯ ВІ

Золотими зірками
палає розпечена осінь.
Ми сплелися руками,
як стовбур старого бузку,
І востаємо в небо,
і Господа нашого просимо,
Щоб проклав перед нами
свою життєдайну Ріку.
І у тому благанні блаженства,
а, може, безвиході
Ляже серце до серця,
як листя на збляклій траві.
Ми зустрінемося ще, на краю,
на останньому виході,
Де єдиний покажчик
засвітиться нам: «Се ля ві». *

**Се ля ві (франц.) – таке життя.*
1993

ДЕРЕВО ЖИТТЯ

Немов сам дух дістався до зірок.
Висить задуха дня над головою.
Думки неначе склеїлись смолою,
І лиш у небо рветься серця зойк.
Сидять птахи на дереві Життя.
Чужий слідкує, мій відводить очі.
Душа живе і довго жити хоче,
А кожна клітка тіла – небуття.
Забутий гностик написав усе –
Містичний розум линув до
початку.
Цей день сотворить сум або есе,
А ніч поставить місячну печатку...
1993

ВИРОК

От і зима. Холодна і немила.
Такої в мріях не бува ні де...
Моя душа від снігу заніміла,
А мозок думку з інею пряде.
І тільки нею я отут тримаюся,
На цій землі знайомій і чужій.
Що здобула у днях
і все, що маю, –

То тільки різнобарвні міражі.
Й тебе, єдиного,
 не знаного, не мого,
На ложі оксамитових ночей...
І вирок долі –
 постріли з очей
Якогось божества,
 мабуть, німого...
1993

ПУСТЕЛЬНИКИ

I
Крапля живої і кварточка мертвої –
Любимо дні, повзучи і плазуючи.
Руки й коліна вимірюють метри,
Та все одно – лиш вперед,
 протестуючи
Проти усього: законів і випадків,
Долі, невдач і усталених правил...
Хто ж ми насправді, діти чи
 викидні?
Мо', тільки **сонця**
 блакитна оправа?
Сумом чоло у пустелі зволожено,
Слід залишається чорний, як нічка.
Тільки в уяві на білому ложі ми,
Маревом синім притягує річка...
Тут тільки вітер хитає мовчання,
І міражі, що пустелею ходять.
Мріється більше, мабуть,
 у чеканні
Того Месії, що душі відродить...

II
Коли у думках заблукаємо,
 ніби в пустелі,
Коли, знепритомнівши раптом,
 впадем на пісок,
То тільки Надія невидимі крила
 простелить,
Щоб враз піднялися, зробили
 рішучіший крок.
Розбухнуть бруньки, наче груди
 вагітної жінки,
Оголиться **сонця** блискучий,
 оранжевий щит.
І зблисне повітря живого
 пульсуюча жилка,

Який таємничий, який
 надзвичайний політ!

1993

ДОЛЯ

– Якщо вже так є, то повинно
так бути.

Долий мені, доле, у келих отрути.

Вона ж мені просто:

– Невже тобі мало, що я
по краплині у серце вливала?

– Тому моє серце щомиті боліло,
Навіщо тобі я сумна і безсила?

А доля:

– Люблю забавлятися, рідненька,
привчаю слізьми умиватись
раненько...

Ти ж, певно, забула про щастя,
що світить?

Поглянь йому в очі ясні і блакитні,
відчуєш, напевно, дива і
блаженство...

– Прости мені, доле, я звикла
до ремства.

1993

ЯБЛУКО

Яблуко Розбрату – яблуко Ладо
З саду Господнього, райського
саду.

Яблуку ніде впасти, так брудно.
День над Землею світиться
судний.

В яблуці Ладо, Пектиновій чаші,

Зріє любов, ніби радощі наші...

Яблуко Розбрату зернятка має,
Горе і зло між людей розсіває.
Щирість у душах сходить

нескоро,
Заздрістю чорною яблуко хворе.
Яблуко Розбрату знову повсюди,
Злісне коріння не знищують
люди.

1993

СПАДОК

Хто ж нам позаздрить,
коли ми – дорогою схлипів?

Хто нам з чужих порадіє,
коли ми самі,

Просто від власного болю
стомилися, хрипнемо,

Маємо й тільки всього,

що по сірій сумі,
Повній надій та ілюзій –
багато й нічого.
Хтось ненароком, а, може,
навмисне, як от...
Кине, мов камінь:
«Побійтесь, правителі, Бога!
Скільки ж терпіти повинен
наругу народ?»
Ті, хто боявся, боїться
і скигнуть понині.
Хто жирував, багатів,
той жирує й тепер.
Кажуть, що жити найгірше,
коли переміни.
Ділиться спадок донині від СРСР...
1993

АБСУРД

I
Чи не в тому абсурд,
що цей світ мав створити
Власноручно Отець,
мов довершений твір?
В геніальному є щось назавжди
закрите
Від усіх – незалежно
від націй і вір...

II
Страждають від немудрості лоби,
Коли про щось говорять світу
вдруге.
Є певний час у кожної доби,
А решта – звичайнісінька наруга.
Абсурд в усьому. Все, що є –
театр.
Прожити можна, зрозуміти важко.
Горять в мільйонах душ мільйони
ватр,
Але панують завше гроші вражі...
1993

ЛЯЛЬКАР

У цьому світі – забаві божій –
Ми чимось різні і
чимось схожі.
Та всіх єднає напрочуд сильно
Нікчемність наша
і жалюгідність,
Коли Лялькар на смітник

жбурляє
Старий непотріб, що заважає –
Тіла поношені, наче одяг,
В яких гуляє холодний протяг.
Лиш сорок днів
пташенята-душі
Блукають небом і знову
змушені
Шукати суть у чужих оселях,
Щоб переходити, як новосели,
До немовляток і разом з ними
Іти стежками, і знов – земними.
А світ цей, наче суцільне коло,
Не розірвати його нікому...
Велика сцена! Лише актори
Недовговічні – відходять
скоро.

Цнота й пороки, свобода й
грати –
На противагу, аби рівняти,
Що – зло, що – щирість, як
чорне й біле.
Працює добре небесний кілер...
1993

ВІЙ

Тане зима несподівано і поетично.
Тільки печально зникає тонкий силует.
І повертається знов узаконений звичай,
Радісна зустріч весни, ніби свято планет.
Вію пора, як не є, залишати барлогу,
Бо на порозі стоять весняні місяці.
Сонце розкинуло руки, як віття розлоге,
Небо просвітлене ловить ясні промінці.
Вітер гойдає весільні орелі повільно.
Співи галактик вітають красуню земну.
Вій прикривається віями довгими щільно.
Хто їх підніме, аби не злякати весну?
1993

ЯНУС

Весна ще далеко. А вітер
прискорює кроки.
В льодових лабетах потріскує
стиснутий день.
Згубилася радість, сховався за
обрієм спокій,
І **сонце** завмерло, і промінь
не зблисне ніде.
Та Янус дволикий стоїть над
усім переможно.

І тінь його чорна лягає
на білі сніги.
На лезі його протиріч
збожеволіти можна,
Або захлинутись в самотньому
колі нудьги,
Або потонути у хвилях
нелюдського сміху –
Йому зрозумілім, бо втративши
розум і глузд,
Зосталось чекати у мріях
невтішену втіху
Й боятись звабливих і
зрадницьких вуст...
1993

ЛАБІРИНТИ

В сліпих лабіринтах снаги і безсилля
кружляю.
Моє божевілля в мені, мов комедія
в Данте.
Прошу милосердя, заради Ісуса благаю
Любові такої, щоб в ній спопелитись,
подайте!
Не ваблять монети, що кидають так,
попід ноги...
Не тану в словах, мов у **сонці**, бо
хмарно. Та й годі.
Ніхто не підкаже, на всіх перехрестях
дороги
Збираються вихори – відьомські сили
голодні.
Жебрачкою я не родилась – не стану
й з роками.
Печалі в любові немає, коли вона
справжня.
Не падаю в розпач, як падають
душі зірками.
В сліпих лабіринтах лише виживають
відважні.
1993

ЖІНКА

Жінка виліплює щастя, наче
птаха безкрила.
Дзьобиком носить глину і
золоті пір'їни.
Жінка боїтсья впасти,
тримаючись за соломину,
Мріє про власне вогнище, вірує
в його силу.
Жінка збирає хвилини, ніби

у довгу низку,
З ніжністю та любов'ю
роду плете колиску.
1993

УЯВА

В магічних зенітах не відають,
мабуть, скорботи,
Хоч рани лікують живою водою
надій.
Майбутніх творінь зачекались
порожні полотна,
Та поки що фарби змішані
всі на воді.
Ні скла там, ні блиску, ні тайни.
Звичайно і просто.
І тільки між брів протягнулась,
лягла борозна.
І пальці німіють з напруги,
от пензлі попросять...
Жахнеться уява. А, може, здивує...
Хтозна.

1993

ЗНАК

Це тільки так. Це просто
сльози.
Вода. Звичайне щось і все.
То всіх думок моїх прогнози,
Як на папері друк – офсет.
Графічні знаки: кома,
крапка,
Окличний, інші... Без кінця.
Сльоза – теж знак,
маленька крапля
На білім мрамурі лица.
1993

ПРОБАЧ

Відкрий мені **сонце!** Нехай
захлинеться світання.
Цю мить передчасну навіки
в собі зафіксує.
Спали мене світлом
нестримного свого кохання,
Бо все, що в мені, наче свічку
незгасну, несучу.

А далі? Не знаю, чи просто
дзвенітимуть ночі,
Чи серце бентежно летітиме
в зоряну вись.

Пробач, що живу і коханням
в тобі кровоточу,
Звільнися, як можеш,
на щастя від мене звільнись.
1993

ГОДИННИК

Палить серце. Чекає.
А стрілки годинника креслять
На полотнах історії
гасла нових перемін.
І стоїть Україна,
розіп'ята знову й воскресла
На Голгофі одвічній,
куди привели її ми.
Дні ідуть.
І не перший, не другий, не третій,
Відколи на Хресті,
відколи на дорозі шукань.
Ми – єдино живі,
не скалічені ще і не мертві,
Бо шепочуть вуста,
як молитву, пророцтва Писань.
Бо жадає душа вознесінь
попри всі негаразди.
Це життя – тільки зойк,
де згорає покути сльоза...
І тоді у світах
біла свічечка, схлипнувши, гасне,
Але це – не кінець,
просто хтось опиняється за...
А годинник один
поміж правдами збільшує відстань.
Сподівання павук
вже тенета майбутні плете.
Тож який наболілий
потрібен народові віддих,
Щоб прокинувся в часі
такий, як колись Прометей?
1995

СЛІД

Несе ця повінь, сповнена печалі,
У ті краї, де цілий рік зима.
І наші тіні у снігах розтали.
І світ нас так зненацька упіймав.
І раптом все навколо зупинилось,
Застигло, наче в казці, до того,
Як поцілунок, мов найвища
милість,
Зігріє губи божества свого.
Та поглядом невидимим слідкує

За кожним кроком непідвладний

біль.

А розум невідступно провокує

Пізнати таємницю божевіль.

Проте, дарма шукати слід, що

канув.

Лише бруківка пам'ятає те,

Що наше царство знову

дерев'яне

Згорить, і попіл вітер розмете.

1996

ЕСКАЛАТОР

А дні ідуть, і ми йдемо по днях.

Мов ескалатор піднімає вгору.

І вже от-от останній крок і –

вчора,

І знов йдемо із днями навмання.

І знову, мов тримаєшся за звук,

Який в тобі пташиною зірветься.

Не озирайся. Не шкодуй.

А серце?

Зупиниться і звільниться від мук.

1996

РАНОК

Вмить здалось, що життя –

нескінченне провалля

безодні.

Навіть подих завмер.

А в уяві з'являється те,

що тебе навмання понесе,

наче вітер холодний...

Де ж ти, **сонце** співуче,

одне, як завжди, золоте?

Ледь торкається день.

Зблідлі зорі помалу

зникають.

А твоя, наче ткаля,

срібним відблиском ранок

пряде.

Ні, життя – щось таке,

що щомиті від тебе втікає...

Ніч минає, а **сонце**,

ніби компас, по світу веде.

1996

КОЛИСКОВА

Жарина **сонця** скочується з дня,

І дзеркала небесні спочивають.

Там вогнища просвітлені

палають,
Співаючи чарівно, як струна...
А стеля повітряна, наче цвіт,
Який пливе з-за безміру,
з-за краю.
І всесвіт ніби на органі грає,
А, може, колискову пише світ?
1996

ЯК ЗАВЖДИ

І смішно, і гірко,
якщо потрапляєш у пастку,
Коли відчуваєш –
у клітку влетіла душа.
І ти – наче дим,
як повітря гарячого частка,
А небо чекає на тебе,
як поле – лоша...
Усе – ненадовго, і це –
на хвилину мінливу.
І вірш, наче з дошки, зітре,
не читаючи, хтось,
Як попіл чи пил на асфальті
вибільює злива.
Хоча у житті, як завжди,
ми чогось боїмось.
1996

УКРАЇНІ

Це зволене небо веде нас
в обійми твої,
Заколисують душі найвищі із слів,
що єднають.
Я не знаю, коли нам розкриються
кращі раї,
Я нічого тепер, що приходить
від завтра, не знаю.
Хоч на білих снігах проявилась
позначка весни,
Але ми так давно зачекалися
щастя і волі...
Може, ти розумієш,
то просто мені поясни,
Як же ми почнемо відрізнити недолю
від долі?
І почую у відповідь, певно, таке,
на зразок:
Це висока матерія, нащо про неї
питати?
Ти ідеш – два назад і – вперед –
тільки крок,
Хоч в історії нашій свої зафіксовані

дати.
І сьогодні ще ти так далеко від нас
і не та...
Шаленіють думки,
наче рвуть неокреслені кола.
І з'являється раптом
страждальницький образ Христа,
І загублений рай тихо плаче,
як справжня ікона...
1996

ПОРАЗКА

Безсвітлий день, немов
безславний князь.
Полегла рать рядків моїх
завмерла.
І вже ніхто снаги їй не додасть,
Не зблисне меч на **сонці**,
наче перла...
Бо стільки вже зібралось
вороння –
На свіжу кров летить воно
із криком.
Безсвітлий день крокує
навмання –
Холодний весь,
похмурий і безликий.
Хоробрі вої, де ж ви і чому
Залишили Україну, наче бранку?
Куди пішли, у світло
чи пітьму,
Змагаючись у битві до останку...
1996

ПОВЕРНЕННЯ

сестрі Світлані

І коли відпускає наркоз, і ясні міражі
Зупиняють свій лет, і схиляється
стомлена дійсність,
І коли вся до п'ят ти тремтиш, бо
живеш на межі,
А хвилини тривають і наче
продовжують дійство –
В епіцентрі страждань, в апогеї,
найдовшому сні,
Ніжний дотик душі – і з тобою навіки
свідомість.
І навіщо цей світ так замкнувся
в одній площині?
Знову тіло твоє найжорстокіша зводить
судома.

І розплавлене **сонце** поволі стікає
з небес...
І летиш ти униз, відірвавшись
від нього, як крапля.
Ти забудеш усе, що з тобою було, і що
без...
Бо чиєсь у зачатті сльозою прогіркло
прокляття.
Відродивши усе, що притягує знов до
життя,
Ти повернешся в світ до реальних
і звуків, і літер.
На свічаді бажань – вже не пил,
а твоє відбиття –
Поза сріблом, яким покривають
поверхню повітря.
1997

ПРИНЦЕСА

донькам

I
Щасливо, дитино! Попереду стільки
безмежжя!
Незвіданий світ – ще ніхто його з нас
не пізнав.
Не рвися, дитино, розумно іди, обережно
По лезах життя, і біда не зустрине. Хтозна,
Чи випаде щастя велике, як вранішнє небо,
Чи будуть дощі зі слізьми на гарячих вустах.
Та тільки ніколи, дитино, не йди проти себе,
Він є вже на мапі, простелений зорями шлях...
Чумацький, високий! Для тебе назавжди
єдиний.
Дорослість назустріч тобі невідступно іде.
Не кидай ніколи наївність і щирість, дитино,
Бо те, що розгубиш, нізащо не знайдеш ніде.

II
Поза межами серця, у **сонці** твоєї принцеси,
Розтулила пелюстки надія, мов квітка вночі.
Білий простір горить, мов свіча, щоб уперше
воскреснуть
В храмі, мо', від якого учора згубились ключі.
Нерозказана казка повільно зійшла,
як серпанок,
І змішалася з небом, щоб з подивом в день
увійти,
Щоб живою водою скропилися зболені рани,
Відродися, принцесо, невже не наступниця ти
Міражів кольорових, блискучих, намріяних
тронів

На далеких планетах, де ти – триєдина, як Бог.
Де твої поїзди ще чекають щасливих перонів,
Де між стиснутим людом одна таємниця на двох.
1997, 2003

В СОБІ

Ця душа не зі мною – у вічному
 таїнстві світу,
Де незвіданий простір то білий,
 то весь золотий.
Де існує планета Надія,
 мов диво у квітах,
І якої у днях, на Землі, при житті,
 не знайти.

У власному світі ти завше
 для себе дитина.
Отам, на горищі сараю,
 між стертих стільців,
Де в шпарці на стелі
 ще світиться зірка єдина –
Визолочує нитку, яку ти тримаєш
 в руці.

А ковдра небесна з дірками
 від спалених згадок
Сховає хіба що від протягу
 вічних надій.
І піде оголене тіло законно
 у спадок –
А Дух, наче вітер, злетить молодий.

Лиш іноді вибухне з тіла,
 мов стисле повітря,
Бажання, що серце приспало
 до певного часу.
Й летять в шкереберть настанови
 на мудрість, як гасла,
Й регочуть услід, подивовані
 гулом Пегаси...

1997

МИНЕТЬСЯ

І сміх безтурботний згубився, як
 щось найдорожче.
Скотилась луна у минуле,
 мов **сонце** зайшло.
Незаймані обрії наче наблизитись
 хочуть,

А я віддаляюсь – боюся –
 усе це було...
Було і минуло. Залишилися
 стомлені очі
І голос далекий, що тішить:
 минеться і це.
А я розмовляю із небом лише
 серед ночі,
Бо день закриває від мене щоразу
 лице.
1997

МОЛИТВА

Я прощаю усім. Я розіп'ята
 знов за гріхи.
За свої і чужі. І за ті, що
 не можуть не бути.
Знов зімкнулись над нами,
 як хмари, осінні птахи
Чорним криком печалі,
 холодною тінню отрути.
Перемога твоя – мій полон.
 То минулого спів,
Про який підсвідомо згадаю
 лише серед ночі.
Помолюся свободі. На неї ти
 сіті не сплів –
Нескінченно жаданій, високій,
 і справді жіночій.
1997

ЧУМАЦЬКИМ ШЛЯХОМ

Коли помандрую Чумацьким,
 таврованим Шляхом,
Коли, обтікаючи мозок, у вись
 увійду,
Накрию свій храм золотим,
 оксамитовим дахом,
Забуду образи, зневагу, печаль
 і біду.
Під небом бездонним знайду,
 наче прихисток, зірку.
І врешті, нарешті із нею й сама
 засвічусь.
Згадаю земне, мов весілля
 із радісним «гірко»,
Що гірко, то – гірко, на жаль,
 переважно чомусь.
Вітрила хмарин позбирають
 летючі голландці,
Пливтимуть планети в свої
 невідомі краї.

А я усміхатимусь мріям,
як **сонечку**, вранці
І вже не здивують сотворені
власно раї.
І вся незворотність залишиться
спалахом всує.
І плинність хвилин не гонитиме
з болем в кути.
Коли відірвусь від землі,
і коли помандрую,
То вище, ніж воля, не виникне,
мабуть, мети.
1998

ОБЛОГА

Непомітно, нізвідки прийшла
на обличчя гримаса.
І чужа, не моя, та глибока,
як прірва, печаль
Зупинилась, питаючи:
– Не помилилася, часом?..
– Ні...
Хтось тихо у відповідь.
– Будьте, як вдома.
На жаль...
Із холодних дзеркал,
ніби взимку, повіяло снігом.
Захотілось кудись поза власну
облогу втекти.
Заблищала дорога, неначе
одягнена в кригу,
І ліхтарковий клин,
як пташиний, у небо злетів.
Я хотіла за ним – хоч на мить
від турбот відірватись,
Зачепитись ледь-ледь
за могутнє і дивне крило.
Щоб відчути свободу, щоб ще
на Землі здивуватись,
Бо ж навіщо тоді небеса,
й воскресіння було?
І навіщо тоді цей нічий,
недосліджений простір,
До якого душею летіти
і не осягти?
Я не знаю, чи Там буду тільки
непроханим гостем,
Як нізвідки жура,
від неї не можна піти.
1998

ПЛАНКА

Зігнулись в судомі
розвинуті кризові явища.
Затискуйте пасок міцніше –
болять животи.
А бідності планка існує
і впевнено давить ще:
– Ну, як вам живеться, нащадки
й творці бідноти?
– Напевно, ми варті того,
а тому й так обділені...
Це знов утішаємо серце
терпляче лише.
Живем нездійсненими й досі
надіями й мріями,
В скарбницях держави, як завше,
бракує грошей.
Чи є хоч тепер у народу ознаки
державності?
І те, що – народу, то крихточки
від пирогів...
Простити б усі прорахунки
прем'ерам за давністю,
Аби хоч в майбутньому зникли
державні борги.

1998

ТРИНАДЦЯТЕ

І знову тринадцяте. Знову і скоро
– тринадцяте.
Хвилини свистять, ніби кулі,
не можна вловить,
Як те чоловіче від роду –
логічне і раціо...
Жіноча моя інтуїція
в космос димить.
І знову четвер. Тільки серце
спокійне і втішене.
Бурхливі емоції – просто,
напевно, життя.
А щось захлинається в небі
ущент перемішане,
Неначе прибульці із Місяця
в гості летять.
Заброди дощі відступили.
Мабуть, що – тринадцяте.
Кудись відійшли у минуле,
наступним числом.
І знову надії, якісь непомічені,
надцяті...
Розсипались порохом.

Господи, треба ж було...

1998

ТЕАТР

Пекло лине із зовні – театру
кульбабовий дзвін.
До останнього акту-цунамі,
до дикого вітру...
Переломлений день, наче драма.
Приреченість стін
Обіймає волого-тремтливим
світінням палітри.
Гра така – тільки біль. До кісток,
до судоми в думках.
До межі, за якою уже не живуть
і не грають.
А вночі крізь видіння –
жіноче і сплакане: а-а-х...
І завмерлі хрести на дорозі
до самого раю...
Що минуло, то все, час
по краплі, кровиночці спив.
Не сп'яніти життям – ще душа
чаклувати не вчилась.
Білий світ проти волі в полони
свої захопив,
Щоб незвідана ніч після нас,
як завіса, спустилась.

1998

ВОСЕНИ

Хотілось – як **сонце!** Але
відгоріла, як листя.
В зотлілому вогнищі
бродить покинутий дух.
Бездомна у небі, як птаха,
сумую над містом.
В завітренім небі по хмарах,
як сходах, іду.
Боролась з журою, вона, наче зло,
незборима.
Здається, стомилась.
Немало щоденних тривог.
Прости мені, доле, я знаю,
тобою любима,
Якби не ця туга безмірна,
як подих на двох...

1998

ПОДОРОЖ ЗА СЮЖЕТАМИ

I

Морозиво тане.

А хвилі з розгону – наскоками.

Углиб з головою! Бездонно.

Куди запливли?

А я, наче море, у серці

не відаю спокою,

І навіть приблизно не знаю,

чи прийде коли.

Гойдається небо на хвилях.

стежина від Місяця

Веде нескінченно

до самого краю Землі.

І вогники, наче у хвилях,

збентежено бісяться,

І, мов сірникові коробки,

стоять кораблі.

Парує вода,

і бузкові тумани шепочуться,

І лагідно лиже коліна

холодний причал.

Морозиво тане.

І знов заморозити хочеться

Його піраміди і день,

що уже відкривав.

Ця згадка про море,

як подорож в ніч за сюжетами.

Малює уява і змішує

простір і час.

Кав'ярня у сутінках. Музика.

Вази з букетами.

І хтось несподівано наче:

– Дозвольте, – вас?

Мовчу і дивлюся.

За стінами зречено піняться

По всіх тротуарах зигзаги

дощу і води.

– А, що, якщо – ні?

(тож нічого від цього

не зміниться),

Хіба що – сюжет. А навіщо,

якщо він один?

II

Короткий роман, наче літо

пекуче й гаряче.

Немов водоспад,

що з криниці глибоких небес,

Усе обцілює тіло

й краплинками плаче,

А світ, наче райдуга,
світиться радістю весь.
Щасливі хвилини стекли,
розчинились у Леті,
Очищеним світлом застигли
у хмарах, як сніг.
Короткий роман,
як молитва у серці, – відвертий:
Летять сторінки,
наче листя пожовкле, до ніг.
Тримаю в руках обережно
останню сторінку.
Душа на півслові завмерла:
невже і чому?
Чи автор допише про
надто закохану жінку –
Щасливий кінець наостанок –
якби хоч кому...
Короткий роман –
підсвідоме чиєсь віддзеркалля –
Пилинки, немов маковинки,
прилипли до скла.
А вересень й далі дарує
червоні коралі,
І так безнадійно
чекається знову тепла.
1998

ОСІНЬ

Відтанцювала осінь серпен свій,
Відхороводила осяйним
падолистом.
І звук останній болісно зітхнув,
І, наче оркестрова яма, – місто,
Коли усі пішли, і повен зал
Лише думок, залишених упослі...
І вже сніги вертаються назад,
Аби серен стелити нам
за постіль.

* *серпен – танок;*

** *серен – замерзлий твердий сніг.*
1999

ВИГАДКА

Як раптом Вас впізнати
між людей,
Як вирізнити у промінні ранку?
А ненароком погляд Ваш впаде –
І я – повітря, сяйво,
щастя бранка.
Це так багато і фатально так...

А звуки в імені чужому,
ніби вето.
Ви, певно, є. Нормальний чи
дивак –
Однаково. Це вигадка поета.
1999

ПРАВДА

І знову, любове, в думках
нерозлучно з тобою.
Крізь сни маячні, нескінченн
буденних проблем
Змиряюсь з усім, і найгірше –
з отим, що робюю
Лишилась у серці,
а прагну в казковий Едем.
Та сміх сатанинський зловтішно,
як вітер, позаду:
– Любила? Писала?
Невже не прозріла іще?
Спали і зітри ірреальне,
то – слухна порада,
Не варто ніщо,
бо усе розмиває дощем.
І правда жахлива,
неначе, лавина, сповзає,
І хочеться стати малою
і зникнути десь...
І щось негаразд і не так,
і чомусь наступає
Цей світ, як примара,
промоклий, обвуглений весь.
Летять сторінки і маліє
до шелесту голос,
І грудкою ріжучи простір,
гуркоче душа:
– Ще хочеш любові?
З-під неба чаруюче соло,
І крила важкі поза спиною
болем страшать.
А, може, любов –
то лише оприлюднена тайна,
Лише заголовок
незмінної п'єси на двох?
Коли несподівано світло,
зухвало і гарно
Вселяється ангелом в серце
незвіданий Бог?
1999

СВІТ

Цей світ під водою.
Палає лускою піраній.
Цей світ, що відцвів,
як троянди сумні...
Паломництво риб і людей
до смеркання
Розгойдує хвилі солоні.
На дні.
Один поцілунок.
І ти – як велика рибина.
Акваріум днів і гнила
незворотність суєт.
Гойдається світ непомітно
і важко, і хибно.
На дні не почувеш ні шуму,
ні дзвону монет.
Потоп – неминучий,
як друге пришествя Месії.
І знов над водою
лиш **сонце** заплаче колись.
У водному царстві ми – риби,
ми всі є
Для того, щоб світ
час від часу топивсь...
1999

ЗРАДА

*Немає великої різниці між
зрадою відсутності
і невірністю.
Сімона де Бовуар*

Як лист перекреслений, кинути.
Забути. Рахунки зведені.
Напитись пігулок, одужати.
Хвора хронічно? Ні ж...
Кохання, як ненависть, –
внутрішнє.
Вибухи усередині.
А ззовні? Усе покінчено.
І холод, мов гострий ніж.

Раптом сорочка падає,
Лащиться. Як ти міг?!
Мережки, стрічки – гармонія.
Тихо згортається звук.
Легко лягає на пальці,
Минає це коло і – в сніг.

Зраджена і не захищена,
кинута в пастку рук.

Завтра собі накажеш
не повертатись у вчора:
Стерти із пам'яті все,
в смітник – телефонні дроти.
Боротися вперто із спогадами
(світять вони, як зорі),
Допитуватись, де існуєш,
в мені чи існуєш ти?..

Спітніле, спекотне літо
здіймається парою в небо.
І довга дорога від тебе
до крапки самої в собі.
Невірність або відсутність,
безумство або потреба –
Немає різниці. Зрада.
Те, що зветься – Біль.
1999

ПОКРОВА

Накриває Покрова...
Її дивовижна вуаль,
як печаль неосяжна!
Ми сильні, ми все розумієм.
Та у вихорі листя
(не світла і сонця), на жаль,
Знов кружляє самотньо
чиясь непомічена мрія.

Так хотілось без сліз.
Щоб усе, що сьогодні пишу,
Терези врівноважили
і повели за собою.
Хочу тиші. А вітер – не вітер,
нав'язливий шум,
Що наскрізно в думках
і щомиті в запеклім двобої.

Ніби птаха, Покрова...
Жар-птиця із диво-крильми.
Тільки холодом віє
нестерпним, коли відлітає.
Я б могла про печаль
написати товстенні томи,
Та, чи варто? Не знаю...
1999

Я Б НАПИСАЛА...

Згорю у слові. Може, й до того,
Коли Господній голос скаже: досить.

Життя по-іншому складатися

могло,
Але в душі печаль мені голосить.
Непевний і невпинний час. Зима.
Цей січень вдруге – тисячний.

І знаю,
Що і надалі буду не сама –
Із Ангелом, який слова складає.
Палю свічу. В закручених витках
Пливе повільно вверх моя

мадонна.
І я уже не жінка – білий птах...
Проте дитина дивиться

спросоння:
– Дозволь, дмухну на вогник,
хоч разок...
– Так ти не спиш,
чому не спиш так пізно?

Я б написала тисячу казок,
Але душа не ту придбала візу...
2000

СЬОМЕ НЕБО

Кінець століття. Думаю про тебе.
Горить свіча, спливає рік по ній.
Мигтить в зірках, як в нотах, небо,
Немає меж космічній глибині.
Думки складають **сонячні** букети,
Мов феєрверки, сіються довкіл.
Погляньте вгору, маги і поети, –
Це вам сьогодні віщий небосхил!
Кінець століття. Думаю про тебе,
Про сьоме небо. Чи доступне нам?
Моя любове, що для того треба,
Щоб за життя хоч раз побути там?
2000

У ЗАТИШКУ СЛІЗ

Коли хоч мить поодаль, то здається,
У затишку небесного тепла
Сильніше й голосніше б'ється серце,
Аби душевна музика вела
До Твого храму – в нім іде причастя
І, як вогнем, любов уста пече.
І повертає в незбагненне щастя –
Освічуватись мовою очей...
2000

На хвилях сліз несе мене журба,
Моя душа у штормовій облозі.
Усе життя окреслює доба,
Яка журливо переходить в сльози.
На хвилях сліз безмежність аж гуде,
А я лише – якась дрібна піщинка –
Сиджу в чужому оці літній день,
І наче плаче незнайома жінка.
2001

Правічний гріх гортає сторінки,
І кожна – ніби вже його майбутнє.
Благословенням Божої руки
Не змінюється первородна сутність.
Хоч «Отче наш» зоріє серед нас,
І молимося за дітей, онуків...
Але приходить незворотній час
І владно вдалину веде за руку.
2002

СУМНИЙ РОМАН

Сумний роман, написаний душею,
На тлі його проміння крізь плачі.
Любов? Любове, це твоє імення?
– Від пекла подаровані ключі...
2001

МРІЯ

Моє життя, мабуть, когось навчить.
– З роками мудрості побільшало?
– Спокути...
– Тож припини тужити, не мовчи,
Розчарування гірше, ніж отрута!
У серці зійде неосяжна вись,
Проте щомиті не втрачай надії.
Якщо не може бути поруч мрія,
То хоч в любові щиро розчинись.
2001

ЛІТО СПЛИВАЄ

Ламати нігті і писати доти,
Доки душа спустошена засне,
І білий Янгол птахом промайне.
А завтра знову – будні і робота.
І літо, наче осінь. Дощ і дощ...
І відцвіли сади. Коли, не знаю.
А серце не сприймає огорож
І, наче божевільне, прагне раю.

Солодко пахне липовим цвітом.
Якось раптово хлюпнуло літо –
Зверху на голову – кухоль води!
Бігти? Не знаєш, чому і куди...
Золото липове дощ промиває,
Ваблять калюжі липовим раєм.
Червень от-от і залишиться скраю,
Літо спливає...
2003

ТАКА ОСІНЬ

Налиті **сонцем** гарбузи
Лежать верблюжими горбами.
В дворах навстіж відкриті брами:
Бери їх в хури і вези!..
Жоржини голови свої
Попритуляли до парканів,
Дорога стелиться до Сяну,
Веде в незвідані краї...
Що не село – стоять церкви
І золотять хрестами осінь.
Жовтневе **сонце** ще і досі
Не прихилило голови.
2001

ВСЕ ЩЕ ЗВИКАЮ

Все ще звикаю, бо ти не такий, як усі...
Небо щосили своєю душею долаєш.
Янгол – то світлий, то темний – з зірок
і роси,
Те, що мені невідомо, ти впевнено знаєш.
Десь з-за безмежжя лягають до серця
мости,
Райдужне саяво веде до незнаного раю,
Завжди по світлу ідеш, не звертаючи, ти,
Легко ведеш за собою незлічену зграю...
2003

На підвіконні осінь оселилась,
А за вікном все хлюпають дощі.
І навздогін гукає хтось: «Щасливо!»,
А може, тільки мариться душі?
А може, небо зберегло фантоми
Якогось щастя, що уже було?..
Якби набридло не долала втома,
І не чіплялись будні за крило.
На підвіконні загасає вечір,
А у кімнаті ледь горить свіча...
І ця розмова, знаю, недоречна,
Бо тихий сум, як зірка, ув очах.
2003